

Ενημερωτικό δελτίο κρατικών ενισχύσεων - Τεύχος 6/2023

Σύνταξη: Ε. Μουαμελετζή, ΔΝ, Δικηγόρος, Διευθύντρια Ερευνών ΚΔΕΟΔ, Προϊσταμένη MoKE
Επιμέλεια ύλης: Αικ. Δ. Σγουρίδου, Δικηγόρος, Στέλεχος MoKE
Π. Πασχαλίδης, Δικηγόρος, Στέλεχος MoKE

Τροποποίηση του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023

Θέσπιση νέου Κανονισμού De Minimis 2023/2831

Θέσπιση νέου Κανονισμού για τις De Minimis ΥΓΟΣ 2023/2832

Ανακοίνωση της Επιτροπής περί των επιτοκίων κρατικών ενισχύσεων

Ελληνικό καθεστώς «Ηρακλής» για μη εξυπηρετούμενα δάνεια

Ελληνικά καθεστώτα για:

- ενεργοβόρες επιχειρήσεις
- παραγωγούς γούνας και δέρματος
- τον γεωργικό τομέα
- δανειολήπτες
- αναβάθμιση ορειβατικών καταφυγίων
- χιονοδρομικά κέντρα
- τουριστικούς λιμένες
- αρχαιολογικούς & ιστορικούς χώρους
- βιομηχανικά διδακτορικά
- στο πλαίσιο του προγράμματος ΤΑΠΤοΚ
- ανέργους
- εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων

Ελληνικές ad hoc ενισχύσεις για:

- τον λιμένα Μυκόνου
- τον αερολιμένα Νάξου

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών:

- βάσει του ΓΑΚ 651/2014
- στον αγροτικό τομέα βάσει του Καν. 2022/2472

- στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας βάσει του Καν. 2022/2473

- για την αντιμετώπιση των συνεπειών του Daniel

Κυπριακό καθεστώς αντιστάθμισης των γεωργικών ζημιών

Έγκριση ΣΕΚΕΕ για τεχνολογίες cloud και edge computing

Ισπανικό καθεστώς για την αγορά πράσινου εξοπλισμού

Σλοβακικό καθεστώς για τον πράσινο εξοπλισμό

Γαλλικό καθεστώς για υπεράκτια αιολική ενέργεια

Ιταλικό καθεστώς για τη στήριξη των ΑΠΕ

Ιταλικό καθεστώς για αγροβιολογικές εγκαταστάσεις

Ιταλικό καθεστώς για αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας

Αυστριακό καθεστώς λόγω της ενεργειακής κρίσης

Γαλλικό καθεστώς για την πρωτογενή παραγωγή

Ad hoc ενισχύσεις Δανίας και Σουηδίας στην SAS

Γερμανική ad hoc ενίσχυση στην RWE Power AG

Γερμανική ad hoc ενίσχυση στη Stahl-Holding-Saar

Γαλλική αντιστάθμιση στη La Poste για ΥΓΟΣ

ΥΓΟΣ σε Ιταλικούς σιδηροδρόμους

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις

Τροποποίηση του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023

Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – τροποποίηση – πόλεμος στην Ουκρανία – ενεργειακή κρίση

Τον Νοέμβριο του 2023, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν παρατηρήσεις επί σχεδίου πρότασης για τη μερική προσαρμογή του χρονοδιαγράμματος σταδιακής κατάργησης των διατάξεων του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Περίπου 20 ημέρες μετά, η Επιτροπή ενέκρινε την τροποποίηση του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023, με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία και της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης.

Με την παρούσα τροποποίηση, αναβάλλεται η σταδιακή κατάργηση των διατάξεων

των Κεφαλαίων 2.1. και 2.4, οι οποίες επιτρέπουν στα κράτη μέλη να χορηγούν περιορισμένα ποσά ενίσχυσης και ενισχύσεις για την αντιστάθμιση των υψηλών τιμών της ενέργειας, αντίστοιχα. Με αυτή τη μερική προσαρμογή του χρονοδιαγράμματος σταδιακής κατάργησης του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν, για λόγους ασφαλείας, τα οικεία καθεστώτα ενισχύσεων, ώστε να καλύψουν την επικείμενη χειμερινή περίοδο θέρμανσης, σε περιπτώσεις όπου ορισμένες επιχειρήσεις εξακολουθήσουν να πλήττονται από την οικονομική διαταραχή που προκάλεσε ο πόλεμος στην Ουκρανία. Ταυτόχρονα, θα δοθεί στα κράτη μέλη περισσότερος χρόνος μετά τη χειμερινή περίοδο

θέρμανσης για να εφαρμόσουν τα μέτρα που ίσως χρειαστεί να λάβουν.

Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις που εγκρίθηκαν αφορούν:

- Τροποποίηση του Κεφαλαίου 2.1. για τα περιορισμένα ποσά ενίσχυσης, η διάρκεια του οποίου παρατείνεται κατά έξι μήνες, δηλαδή έως την 30ή Ιουνίου 2024. Επιπλέον, τα ανώτατα όρια που καθορίζονται για τα περιορισμένα ποσά ενίσχυσης αυξάνονται για να καλύψουν τη χειμερινή περίοδο θέρμανσης: α) από 250.000 ευρώ σε 280.000 ευρώ για τον τομέα της γεωργίας, β) από 300.000 ευρώ σε 335.000 ευρώ για τον τομέα της αλιείας και της υδα-τοκαλλιέργειας και γ) από 2.000.000 ευρώ σε 2.250.000

ευρώ για όλους τους άλλους τομείς.

- Τροποποίηση του Κεφαλαίου 2.4. για τις ενισχύσεις για την αντιστάθμιση των υψηλών τιμών της ενέργειας, η διάρκεια του οποίου παρατείνεται κατά έξι μήνες, δηλαδή έως την 30η Ιουνίου 2024.

Τα Κεφάλαια 2.2 (εγγυήσεις), 2.3. (επιδοτούμενα δάνεια) και 2.7. (πρόσθετη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας) δεν θα παραταθούν πέραν της τρέχουσας ημερομηνίας λήξης τους, δηλαδή της 31ης Δεκεμβρίου 2023.

Τα Κεφάλαια 2.5. (επιτάχυνση της ανάπτυξης ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας που σχετίζονται με το REPowerEU), 2.6. (απαλλαγή των διαδικασιών βιομηχανικής παραγωγής από τις ανθρακούχες εκπο-

μπές μέσω του εξηλεκτρισμού και/ή της χρήσης ανανεώσιμου υδρογόνου με βάση την ηλεκτρική ενέργεια εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, καθώς και για μέτρα ενεργειακής απόδοσης) και 2.8. (επιτάχυνση των επενδύσεων σε τομείς στρατηγικής σημασίας για τη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών) δεν επηρεάζονται από την τροποποίηση και εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, όπως αρχικά προβλεπόταν.

Το κείμενο των τροποποιήσεων του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023 είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202301188

Θέσπιση νέου Κανονισμού De Minimis 2023/2831

[Θέσπιση Κανονισμού – Κανονισμός De Minimis – Κανονισμός 2023/2831](#)

Δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο νέος Κανονισμός 2023/2831 για τις de Minimis ενισχύσεις, ενόψει της επικείμενης λήξης της ισχύος του Κανονισμού 1407/2013 την 31η Δεκεμβρίου 2023. Ο νέος Κανονισμός θα έχει διάρκεια από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030.

Οι κυριότερες αλλαγές του αφορούν στα εξής ζητήματα:

1. Αύξηση του ανωτάτου ορίου ανά «ενιαία επιχείρηση» από 200.000 σε 300.000 ευρώ, για περίοδο τριών ετών, προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός.

2. Εισαγωγή υποχρέωσης στα κράτη μέλη να καταχωρούν από 1ης Ιανουαρίου 2026 όλες τις de minimis ενισχύσεις σε κεντρικό μητρώο. Συγκεκριμένα, θα περιλαμβάνονται οι εξής πληροφορίες: τα στοιχεία ταυτοποίησης του δικαιούχου, το ποσό της ενίσχυ-

σης, η ημερομηνία χορήγησης, η χορηγούσα αρχή, το μέσο ενίσχυσης και ο σχετικός τομέας βάσει της στατιστικής ταξινόμησης NACE.

3. Πρόβλεψη ειδικών κανόνων για τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Μεταξύ αυτών, προβλέπεται ότι κάθε χρηματοδότηση που λαμβάνεται από ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ο οποίος εφαρμόζει ένα ή περισσότερα καθεστώτα εγγυήσεων de minimis, τα οποία διατίθενται επί ίσοις όροις στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο οικείο κράτος μέλος, θεωρείται διαφανής εάν: α) ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός μετακυλίζει το πλεονέκτημα που έλαβε μέσω των κρατικών εγγυήσεων στους δικαιούχους παρέχοντας νέα δάνεια πλήρους εξασφάλισης με χαμηλότερα επιτόκια ή χαμηλότερες απαιτήσεις εξασφάλισης και κάθε εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου· και β) τα εγγυημένα δάνεια ήσσονος σημασίας

παρέχονται εντός καθορισμένων χρηματικών ορίων σε δικαιούχους που βρίσκονται σε κατάσταση συγκρίσιμη με πιστοληπτική διαβάθμιση τουλάχιστον «B».

4. Δυνατότητα σώρευσης της de minimis ενίσχυσης με de minimis ΥΓΟΣ, de minimis για τον αγροτικό τομέα και de minimis για την αλιεία. Για τη σώρευση με ενισχύσεις de minimis για τον αγροτικό τομέα και de minimis για την αλιεία, πρέπει να τηρείται το παραπάνω ανώτατο όριο των 300.000 ευρώ. Διευκρινίζεται πάντως ότι απαγορεύεται η σώρευση με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι de minimis ενισχύσεις που δεν

χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευούνται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής

κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Το πλήρες κείμενο του Κανονισμού είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/>

[TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302831&qid=1703755714328](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302831&qid=1703755714328)

Θέσπιση νέου Κανονισμού για τις De Minimis ΥΓΟΣ 2023/2832

[Θέσπιση Κανονισμού – Κανονισμός De Minimis ΥΓΟΣ – Κανονισμός 2023/2832](#)

Δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο νέος Κανονισμός 2023/2832 για τις de minimis ΥΓΟΣ, ενόψει της επικείμενης λήξης της ισχύος του Κανονισμού 360/2012 την 31η Δεκεμβρίου 2023. Ο νέος Κανονισμός θα έχει διάρκεια από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030.

Οι κυριότερες αλλαγές του αφορούν στα εξής ζητήματα:

1. Αύξηση του ανωτάτου ορίου ανά «ενιαία επιχείρηση» από 500.000 ευρώ στις 750.000 ευρώ, για περίοδο τριών ετών, προκειμένου να ληφθεί υπόψη και ο πληθωρισμός.

2. Εισαγωγή υποχρέωσης στα κράτη μέλη να καταχωρούν από 1ης Ιανουαρίου 2026 όλες τις de minimis ΥΓΟΣ σε κεντρικό μητρώο. Συγκεκριμένα, θα περιλαμβάνο-

νται οι εξής πληροφορίες: τα στοιχεία ταυτοποίησης του δικαιούχου, το ποσό της ενίσχυσης, η ημερομηνία χορήγησης, η χορηγούσα αρχή, το μέσο ενίσχυσης και ο σχετικός τομέας βάσει της στατιστικής ταξινόμησης NACE.

3. Επιτρέπεται η δυνατότητα σώρευσης των de minimis ΥΓΟΣ ενισχύσεων με ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού de minimis (2023/2831), του Κανονισμού de minimis για τη γεωργία (1408/2013) και του Κανονισμού de minimis για την αλιεία (717/2014). Διευκρινίζεται ότι απαγορεύεται η σώρευση με οποιαδήποτε αντιστάθμιση αναφορικά με την ίδια ΥΓΟΣ, ανεξαρτήτως του αν συνιστά ή όχι κρατική ενίσχυση, καθώς επίσης και η σώρευση με άλλες de minimis ΥΓΟΣ σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, εάν η σώρευση αυτή υπερ-

βαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης ή το ύψος της ενίσχυσης που καθορίστηκε με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι de minimis ενισχύσεις που δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευούνται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Το πλήρες κείμενο του Κανονισμού είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302832&qid=1703755848402#ntr23-L_202302832EL.000101-E0023

Ανακοίνωση της Επιτροπής περί των επιτοκίων κρατικών ενισχύσεων

[Επιτροπή – επιτόκια ανάκτησης – επιτόκια αναφοράς/προεξόφλησης – Ελλάδα – Κύπρος](#)

Η Επιτροπή ανακοίνωσε τα βασικά επιτόκια που υπολογίζονται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής του 2008 σχετικά με

την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης.

Τα επιτόκια τόσο για την Ελλάδα, όσο και για την Κύπρο ορίζονται σε 4,11% από 1ης Ιανουαρίου 2024 και μέχρι επόμενης Ανακοί-

νωση της Επιτροπής επί του ζητήματος.

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202301657&qid=1707808410415

Ελληνικό καθεστώς «Ηρακλής» για μη εξυπηρετούμενα δάνεια – SA.109365

[Ελλάδα – καθεστώς «Ηρακλής» – τράπεζες – μη εξυπηρετούμενα δάνεια – ενεργειακή κρίση – απουσία κρατικής ενίσχυσης – τιμές αγοράς – οικονομικό πλεονέκτημα](#)

Το 2019 η Επιτροπή είχε εγκρίνει ελληνικό καθεστώς, με την ονομασία «Ηρακλής» (SA.53519), το οποίο είχε ως αντικείμενο τη διευκόλυνση των τραπεζών να τιτλοποιούν και να αφαιρούν τα μη

εξυπηρετούμενα δάνεια από τους ισολογισμούς τους. Στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος, προβλέφθηκε ότι ένας ιδιωτικός φορέας ειδικού σκοπού αγοράζει μη εξυπηρετούμενα δάνεια από τις τρά-

πεζες και πωλεί τίτλους σε επενδυτές. Το κράτος παρέχει την εγγύηση του Δημοσίου για τους τίτλους υψηλής εξασφάλισης του φορέα τιτλοποίησης, οι οποίοι είναι χαμηλότερου κινδύνου. Σε αντάλλαγμα, το Δημόσιο λαμβάνει αμοιβή σύμφωνη με τους όρους της αγοράς. Στόχος είναι η προσέλκυση ευρέος φάσματος επενδυτών και η στήριξη των τραπεζών στις συνεχιζόμενες προσπάθειές τους να μειώσουν το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς τους. Μία παράταση του καθεστώτος είχε εγκριθεί το 2021 (SA.62252), ενώ το καθεστώς έληξε τελικά τον Οκτώβριο του 2022.

Το 2023, η Ελλάδα κοινοποίησε εκ νέου στην Επιτροπή το καθεστώς, με ημερομηνία λήξης την 31η Δεκεμβρίου 2024. Η νέα αυτή κοινοποίηση βασίστηκε στη διαπίστωση των τεσσάρων ισχυρότερων ελληνικών τραπεζών που αξιοποίησαν το καθεστώς, ότι υπήρξε δραστική μείωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων τους. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του καθεστώτος, το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων μειώθηκε από 42% τον Σεπτέμβριο του 2019 σε 8,7% στο τέλος του 2022 (που αντιστοιχεί σε τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετού-

μενων δανείων ακαθάριστης λογιστικής αξίας 49.500.000 ευρώ). Η επαναφορά του καθεστώτος βασίζεται στην επιτυχία που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής, η οποία μπορεί επίσης να κινητοποιήσει και μικρότερες ελληνικές τράπεζες να αιτηθούν την ένταξή τους στο καθεστώς.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι εγγυήσεις του ελληνικού Δημοσίου θα παρέχονται έναντι αμοιβής με όρους της αγοράς, ανάλογα με τον κίνδυνο που αναλαμβάνεται, δηλαδή όπως θα γινόταν αποδεκτό από έναν ιδιώτη επιχειρηματία υπό τους τρέχοντες όρους της αγοράς. Αυτό διασφαλίζεται από τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Ο κίνδυνος για το Δημόσιο θα είναι περιορισμένος, δεδομένου ότι η κρατική εγγύηση ισχύει μόνο για το τμήμα ανώτερης εξασφάλισης των τίτλων που πωλεί ο φορέας τιτλοποίησης. Ένας εγκεκριμένος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανεξάρτητος οργανισμός αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας θα καθορίζει τη διαβάθμιση του τμήματος ανώτερης εξασφάλισης.
2. Η εγγύηση για το τμήμα ανώτερης εξασφάλισης θα τίθεται σε ισχύ, μόνον εάν το ήμισυ και πλέον των μη εγγυημένων επισφαλών τμημάτων έχει πωληθεί επιτυχώς

σε ιδιώτες συμμετέχοντες στην αγορά. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλίζεται ότι η κατανομή των κινδύνων των διαφόρων τμημάτων θα δοκιμάζεται και θα επιβεβαιώνεται από την αγορά προτού το Δημόσιο αναλάβει οποιονδήποτε κίνδυνο.

3. Η αμοιβή του Δημοσίου για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει θα είναι σύμφωνη με τους όρους της αγοράς. Το τέλος εγγύησης θα βασίζεται σε δείκτη αναφοράς της αγοράς και θα είναι ανάλογο με το επίπεδο και τη διάρκεια του κινδύνου. Αυτό σημαίνει ότι το καταβαλλόμενο τέλος εγγύησης αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου ανάλογα με τη διάρκεια του ανοίγματος του κράτους. Η αμοιβή προσαρμόζεται, ώστε να αντιστοιχεί στις τρέχουσες εξελίξεις της αγοράς στην Ελλάδα. Αυτή η διάρθρωση των τελών, καθώς και ο διορισμός εξωτερικού διαχειριστή, έχουν ως στόχο να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά και η πιθανότητα ανάκτησής τους.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή έκρινε ότι η επαναφορά του ελληνικού καθεστώτος δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση.

Ελληνικό καθεστώς για ενεργοβόρες επιχειρήσεις – SA.107915

Ελλάδα – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – Κεφάλαιο 2.4. – καθεστώς – ενεργοβόρες επιχειρήσεις – ενεργειακή κρίση

Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 150.000.000 ευρώ, για τη στήριξη των ενεργοβόρων επιχειρήσεων, λόγω της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης. Η ενίσχυση θα έχει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και θα διοχετευτεί μέσω των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, υπό τη μορφή μειώσεων στους λογαριασμούς ηλεκτρικής

ενέργειας.

Σκοπός του καθεστώτος είναι η κάλυψη του πρόσθετου κόστους το οποίο επωμίζονται οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους ιδιαίτερα πληττόμενους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα I του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023, λόγω έκτακτων αυξήσεων των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται με την τρέχουσα γεωπολιτική κρίση.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με το Κεφάλαιο 2.4. του

Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) το καθεστώς εφαρμόζεται μόνο σε επιχειρήσεις τέτοιας έντασης ενέργειας που δραστηριοποιούνται σε τομείς ή υποτομείς που αναφέρονται στο παράρτημα I του Προσωρινού Πλαισίου, β) η συνολική ένταση της ενίσχυσης δεν θα υπερβαίνει το 80% των επιλέξιμων δαπανών των δικαιούχων και το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν θα υπερβαίνει τα 150.000.000 ευρώ, γ) οι δικαιούχοι του καθεστώτος πρέπει να εμφανίζουν αποδεδειγμένα μειωμένο EBITDA σε σχέση με το

2021 ή αρνητικό EBITDA, και ε) μία μέγιστη μοναδιαία τιμή αναφοράς συμβάλλει στην αποφυγή στρέβλωσης του ανταγωνισμού

μεταξύ των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας. Πληρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων του Κεφαλαίου 2.4., η Επιτροπή χαρα-

κτήρισε το καθεστώς αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την άρση σοβαρής διαταραχής της ελληνικής οικονομίας.

Ελληνικό καθεστώς για παραγωγούς γούνας και δέρματος – SA.109792

Ελλάδα – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – Κεφάλαιο 2.1. – καθεστώς – παραγωγού γούνας – παραγωγού δέρματος – ενεργειακή κρίση

Το 2022, η Επιτροπή είχε εγκρίνει, βάσει του Κεφαλαίου 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης 2022, ελληνικό καθεστώς, προϋπολογισμού 30.000.000 ευρώ, για τη στήριξη των επιχειρήσεων κατασκευής και εμπορίας προϊόντων γούνας και δέρματος. Το καθεστώς αφορούσε περιορισμένα ποσά ενίσχυσης με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

Το 2023, μετά τη λήξη του καθε-

στώτος, η Ελλάδα το κοινοποίησε εκ νέου στην Επιτροπή. Το νέο καθεστώς, με τους ίδιους δικαιούχους, ίδια μορφή και τον ίδιο προϋπολογισμό, θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 2.000.000 ευρώ. Η περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών καλύπτει το χρονικό διάστημα έως και τον Δεκέμβριο του 2023.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς σύμφωνο με το Κεφάλαιο 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Θεώρησε ότι η αξιολόγηση της επί του προηγούμενου καθεστώτος εξακολουθεί

να ισχύει, παρά την τροποποίηση του Προσωρινού Πλαισίου, ενώ διαπίστωσε ότι το νέο καθεστώς δεν επηρεάζει το συμπέρασμα περί της συμβατότητας του αρχικού καθεστώτος. Ειδικότερα, η νέα διάρκεια του καθεστώτος, η αλλαγή της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών και η αύξηση του μέγιστου ποσού ενίσχυσης ανά δικαιούχο κρίθηκαν σύμφωνες με τους όρους που θέτει το Κεφάλαιο 2.1.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε την τροποποίηση του ελληνικού καθεστώτος.

Ελληνικό καθεστώς για τον γεωργικό τομέα – SA.108744

Ελλάδα – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για τον αγροτικό και δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές – Κεφάλαιο 1.2. – καθεστώς – γεωργοί – θεομηνίες – δυσμενή καιρικά φαινόμενα – απρόβλεπτα γεγονότα

Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 80.000.000 ευρώ, που αφορά στην καταβολή αποζημιώσεων για τις ζημιές που υπέστησαν γεωργοί από φυσικές καταστροφές και δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Το καθεστώς αποσκοπεί στη στήριξη των γεωργών που έχουν υποστεί ζημιές στη φυτική και ζωική παραγωγή τους, στα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία, στα αποθηκευμένα προϊόντα τους και στον εξοπλισμό παραγωγής τους,

λόγω απρόβλεπτων γεγονότων. Τέτοια απρόβλεπτα γεγονότα περιλαμβάνουν φυσικές καταστροφές (π.χ. σεισμούς, κατολισθήσεις, πλημμύρες, χιονοστιβάδες, ανεμοστρόβιλους, ηφαιστειακές εκρήξεις, μεσογειακούς κυκλώνες και πυρκαγιές) και δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν με φυσική καταστροφή (π.χ. καταιγίδες, χαλάζι, πάγος, ανεμοθύελλα, έντονες ή παρατεταμένες βροχοπτώσεις, υψηλές θερμοκρασίες, χιονοπτώσεις και έντονη ξηρασία).

Το καθεστώς θα παρέχει άμεσες επιχορηγήσεις και θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2027. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 200.000 ευρώ.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς σύμφωνο με το Κεφάλαιο 1.2. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για τον αγροτικό και δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές. Ειδικότερα, χαρακτήρισε το καθεστώς αναγκαίο και κατάλληλο για την επίτευξη του στόχους της αποζημίωσης των γεωργών που έχει θιγεί από θεομηνίες, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και απρόβλεπτα γεγονότα. Περαιτέρω, έκρινε το καθεστώς αναλογικό, δεδωμένου ότι περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο και θα έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό καθεστώς.

Τροποποίηση ελληνικού καθεστώτος για δανειολήπτες – SA.110037

Ελλάδα – άρθρο 107 (2) (α) ΣΛΕΕ – άρθρο 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ – καθεστώς – τροποποίηση – ευάλωτοι δανειολήπτες

Το 2022, η Επιτροπή είχε εγκρίνει, με άμεση εφαρμογή των άρθρων 107 (2) (α) και 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ, ελληνικό καθεστώς κρατικών ει-

σφορών για την προστασία της κύριας κατοικίας ευάλωτων δανειοληπτών, μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Φορέα Απόκτησης

και Επαναμίσθωσης ακινήτων (SA.100529). Το καθεστώς είχε συνολικό προϋπολογισμό 4.700.000 ευρώ και διάρκεια έως την 30ή Νοεμβρίου 2023.

Στην αρχική κοινοποίηση του καθεστώτος, οι ελληνικές αρχές εκτιμούσαν ότι απαραίτητη διάρκεια του ήταν 15 μήνες, εντός των οποίων θα έπρεπε να είχε συσταθεί ο Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης ακινήτων. Ωστόσο, εντός του 2023, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα σύστασης του φορέα, λόγω νομοθετικής αδράνειας και διαφωνιών σχετικών με τα χαρακτηριστικά του. Για τον λόγο αυτόν, η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή τροποποίηση του καθεστώτος, η οποία αφορά σε παρά-

ταση της διάρκειάς του έως την 15η Μαρτίου 2025.

Η Επιτροπή έκρινε την τροποποίηση του καθεστώτος σύμφωνη με τα άρθρα 107 (2) (α) και 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ. Αφού επικαλέστηκε συνοπτικά τις σκέψεις που είχε διατυπώσει επί της αρχικής κοινοποίησης, παρατήρησε ότι η παράταση της διάρκειας του καθεστώτος δεν μεταβάλλει το συμπέρασμα στο οποίο είχε καταλήξει ως προς τον συμβατό του χαρακτήρα. Το καθεστώς εξακολουθεί να έχει κυρίως κοινωνικό χαρακτήρα, καθώς στόχος του είναι να διασφαλίσει την κύρια κατοικία των επιλέξιμων δανειοληπτών από τον κίνδυνο κατάσχεσης έως ότου τεθεί σε λειτουργία ο Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης

ακινήτων. Την ίδια στιγμή, το καθεστώς εξακολουθεί να επιτρέπει σε μικρές επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση, σε μία περίοδο παρατεταμένης αβεβαιότητας λόγω των πρόσφατων διαδοχικών οικονομικών κρίσεων, άρα συνεχίζει να αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ανάπτυξης των οικονομικών δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το καθεστώς εξακολουθεί να είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών, ενώ δεν θα δημιουργήσει δυσανάλογα πλεονεκτήματα υπέρ των δικαιούχων.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε την τροποποίηση του ελληνικού καθεστώτος.

Ελληνικό καθεστώς για αναβάθμιση ορειβατικών καταφυγίων – SA.110258

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρα 18, 38α και 56 – καθεστώς – ορειβατικά καταφύγια

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 18, 38α και 56 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για την αναβάθμιση ορειβατικών καταφυγίων.

Δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και κλάδων της οικονομίας. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 413.334 ευρώ, ενώ για τον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 1.240.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ταμείο Ανάκαμ-

ψης και Ανθεκτικότητας.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, β) 60% για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια και γ) 100% για τοπικές υποδομές.

Ελληνικό καθεστώς για χιονοδρομικά κέντρα – SA.110261

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρα 18 και 55 – καθεστώς – χιονοδρομικά κέντρα

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 18 και 55 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των χιονοδρομικών κέντρων.

Δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που δραστηριοποιούνται στον σχετικό κλάδο. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 17.897.334 ευρώ, ενώ για τον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 53.692.000 ευρώ θα

διατεθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, και β) 80% για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές.

Ελληνικό καθεστώς για τουριστικούς λιμένες – SA.110263

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρα 18 και 55 – καθεστώς – τουριστικοί λιμένες

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 18 και 55 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των τουριστικών λιμένων.

Δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που δραστηριοποιούνται στον σχετικό κλάδο. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 46.363.600 ευρώ, ενώ για τον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 139.090.800 ευρώ θα

διατεθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, και β) 100% για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές.

Ελληνικό καθεστώς για αρχαιολογικούς & ιστορικούς χώρους – SA.110590

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρο 53 – καθεστώς – αρχαιολογικοί χώροι – μουσεία – μνημεία – ιστορικοί τόποι – διαδραστικές υπηρεσίες – καινοτόμες τεχνολογίες – ανοικτά συστήματα

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 53 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για την ανάπτυξη και εφαρμογή ψηφιακών διαδραστικών υπηρεσιών και περιεχομένου για τη βελτίωση της εμπειρίας του επισκέπτη σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, μνημεία και ιστορικούς τόπους, με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών και ανοιχτών συστημάτων.

Στο πλαίσιο του έργου, πρόκειται

να εγκατασταθεί νέο σύστημα ηλεκτρονικού εισιτηρίου (e-ticketing) και ελέγχου εισόδου επισκεπτών (access control), ενώ θα αναπτυχθούν και θα διασυνδεθούν με το σύστημα του ηλεκτρονικού εισιτηρίου ψηφιακές υπηρεσίες και εφαρμογές προσωποποιημένης πληροφόρησης με τη χρήση καινοτόμων διαδραστικών εργαλείων και αφηγηματικών (storytelling) εφαρμογών για τους χώρους και τα μουσεία με υψηλή επισκεψιμότητα.

Το έργο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: την ψηφιακή σήμανση, εκπαίδευση του κοινού με φυσική παρουσία ή διαδικτυακά, τη δημιουργία κέντρων υποστήριξης

και τηλεφωνικών κέντρων για τους επισκέπτες, τη διενέργεια προωθητικών ενεργειών προβολής σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και μηχανές αναζήτησης, καθώς και λοιπές δράσεις δημοσιότητας (ημερίδες, διανομή φυλλαδίων κ.ά).

Το καθεστώς τέθηκε σε εφαρμογή τον Νοέμβριο του 2023. Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανήλθε σε 29.484.701 ευρώ, εκ των οποίων τα 23.851.823,71 ευρώ διατέθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το καθεστώς καλύπτει το 100% των αναγκαίων δαπανών για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς.

Ελληνικό καθεστώς για εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών – SA.110680

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρο 25 – καθεστώς – βιομηχανικά διδακτορικά – ελληνικά πανεπιστήμια

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 25 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, καθεστώς για την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών στα ελληνικά πανεπιστήμια. Με το καθεστώς αυτό τροποποιείται το αμέσως προηγούμενο σχετικό καθεστώς (SA.107304).

Το καθεστώς θα λειτουργήσει, κατά βάση, μέσω των Ειδικών

Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των ΑΕΙ. Οι ωφελούμενοι υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών βάσει των οικείων διατάξεων και να μην έχουν υποβάλει ήδη αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ή, εφόσον την έχουν υποβάλει, να μην έχει παρέλθει ένα ημερολογιακό έτος από την ημερομηνία αποδοχής της αίτησής τους και εγγραφής τους στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών. Το θέμα της διδακτορικής διατριβής μπορεί να με-

τατραπεί, ώστε να εμπίπτει στο πεδίο των βιομηχανικών διδακτορικών, όπως ορίζονται στην οικεία νομοθεσία.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 7.262.157 ευρώ, ενώ συνολικά για όλο το έργο θα διατεθούν 20.366.069 ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το καθεστώς θα καλύπτει το 50% των αναγκαίων δαπανών για την εκπόνηση βιομηχανικών ερευνών.

Ελληνικά καθεστώτα στο πλαίσιο του προγράμματος ΤΑΠΤοΚ

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρα 14 και 22 – καθεστώτα – τοπική ανάπτυξη – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων – ΤΑΠΤοΚ

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 14 και 22 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, καθεστώτα ενισχύσεων, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος Τοπική Ανά-

πτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ).

Το υπομέτρο 19.2 του Προγράμματος, με τίτλο «Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα», αφορά στην υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα της τοπικής οικονομίας, στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων της κάθε τοπικής στρατηγικής.

Βάσει του προγράμματος, ενισχύονται παρεμβάσεις που έχουν στόχο την προώθηση της συνεργασίας και δικτύωσης, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα, την ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία και τον

εκασυγχρονισμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Τα καθεστώτα είναι ανοιχτά σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υφιστάμενες ή υπό ίδρυση επιχειρήσεις, του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα παραγωγής, που αναφέρονται στις οικείες διακηρύξεις/προσκλήσεις του κάθε προγράμματος. Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν: α) αγορά, κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου, β) διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, γ) αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, δ) αγορά καινούργιων οχημάτων, ε) δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, στ) γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, ζ) δαπάνες απόκτησης ή ανάπτυξης λογισμικού, αποκτήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, κλπ, η) δαπάνες προβολής, θ) δαπάνες σύνδεσης με οργανισμούς κοινής ωφέλειας, ι) αμοιβές προσωπικού, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης κ.ά.

Τα καθεστώτα που θα υλοποιηθούν αφορούν:

- Την Π.Ε. Πιερίας (SA.111073), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 75.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 270.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Την Π.Ε. Θεσσαλονίκης (SA.110438), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 100.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 360.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών

περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και έως το ανώτατο ποσό ενίσχυσης 390.000 ευρώ για νεοσύστατες επιχειρήσεις.

- Την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (SA.110896), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 182.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 657.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και έως το ανώτατο ποσό ενίσχυσης 390.000 ευρώ για νεοσύστατες επιχειρήσεις.
- Την Π.Ε. Φλώρινας (SA.110898), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 150.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 540.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και έως το ανώτατο ποσό ενίσχυσης των 390.000 ευρώ για νεοσύστατες επιχειρήσεις.
- Την Π.Ε. Χίου (SA.110908), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 87.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 315.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 60% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 15% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Την Π.Ε. Χαλκιδικής (SA.110913), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο

προϋπολογισμό 437.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 1.575.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και έως το ανώτατο ποσό ενίσχυσης 390.000 ευρώ για νεοσύστατες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Ηρακλείου (SA.110916), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 287.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 1.035.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Την Π.Ε. Ρεθύμνου (SA.110917), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 100.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 360.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας (SA.110918), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 325.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 1.170.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και έως το ανώτατο ποσό ενίσχυσης 390.000 ευρώ για νεοσύστατες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Κιλκίς (SA.110919), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 565.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 2.034.000 ευρώ θα διατεθεί από

το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με πρωτοδότηση 20% για τις μι-

κρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και έως το ανώτατο ποσό ενίσχυσης 390.000 ευρώ για νεοσύστατες επιχειρήσεις.

Τροποποίηση ελληνικού καθεστώτος για τους ανέργους - SA.110845

Ελλάδα - ΓΑΚ 651/2014 - άρθρο 22 - καθεστώς - τροποποίηση - απασχόληση ανέργων - Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας - Περιφέρεια Πελοποννήσου - απολιγνιτοποίηση

Οι ελληνικές αρχές τροποποίησαν, βάσει του άρθρου 22 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, καθεστώς επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση

ανέργων (SA.105164), λόγω παράτασης της ισχύος του ΓΑΚ.

Το καθεστώς αφορά στην απασχόληση 3.400 ανέργων, πρώην εργαζομένων στις επιχειρήσεις που επλήγησαν λόγω της απολιγνιτοποίησης στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου. Θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχε-

ται σε 8.000.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 38.400.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Το ανώτατο όριο επιχορήγησης των νεοσύστατων επιχειρήσεων που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα ανέρχεται σε 1.600.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

Τροποποίηση ελληνικού καθεστώτος για εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων - SA.111103

Ελλάδα - ΓΑΚ 651/2014 - άρθρα 14, 18 και 19 - καθεστώς - τροποποίηση - Περιφερειακή Στρατηγική - Έξυπνη Εξειδίκευση - Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Οι ελληνικές αρχές τροποποίησαν, βάσει των άρθρων 14, 18 και 19 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, καθεστώς για τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση υφιστάμενων επιχειρήσε-

ων, κατά προτεραιότητα σε τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (SA. 62469). Η τροποποίηση έλαβε χώρα λόγω της παράτασης ισχύος του ΓΑΚ.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 4.571.428 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό,

ποσό 25.600.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε: α) 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με πρωτοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, β) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, γ) 50% για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις.

Ελληνική ad hoc ενίσχυση για τον λιμένα Μυκόνου - SA.110081

Ελλάδα - ΓΑΚ 651/2014 - άρθρο 56β - ad hoc ενίσχυση - λιμένας Μυκόνου

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 56β του ΓΑΚ

651/2014, ad hoc ενίσχυση για την αναβάθμιση συστήματος προσκρουστήρων του λιμένα της Μυκόνου. Το μέτρο έχει προϋπολογισμό 3.753.838 ευρώ, εκ των οποί-

ων τα 1.876.919,18 χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Το μέτρο θα καλύψει το 100% των απαιτούμενων δαπανών.

Ελληνική ad hoc ενίσχυση για τον αερολιμένα Νάξου - SA.110901

Ελλάδα - ΓΑΚ 651/2014 - άρθρο 56α - ad hoc ενίσχυση - αερολιμένας Νάξου

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βά-

σει του άρθρου 56α του ΓΑΚ 651/2014, ad hoc ενίσχυση για την αναβάθμιση του πεδίου ελιγμών του κρατικού αερολιμένα της Νάξου. Το μέτρο έχει προϋπολογι-

σμό 20.604.606 ευρώ, εκ των οποίων τα 9.632.653,38 ευρώ χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής. Το μέτρο θα καλύψει το 95% των απαιτούμενων δαπανών.

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών βάσει ΓΑΚ

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – πυρκαγιές – χαλαζοπτώσεις – ανεμοστρόβιλοι – κατολισθήσεις – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρο 50

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 50 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων για την αποζημίωση των επιχειρήσεων που υπέστησαν ζημιές λόγω πλημμυρών, χαλαζοπτώσεων, κατολισθήσεων και ανεμοστρόβιλων σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.110134 (Π.Ε. Ηλείας), SA.110216 (Π.Ε. Περίας), SA.110331 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.110332 (Π.Ε. Ροδόπης), SA.110333 (Π.Ε. Αχαΐας και Μεσσηνίας), SA.110336 (Π.Ε. Ηρακλείου και Χανίων), SA.110338 (Π.Ε. Σάμου), SA.110339 (Π.Ε. Φωκίδας), SA.110340 (Π.Ε. Αχαΐας Βορείου Τομέα Αθηνών και Ανατολικής Αττικής), SA.110341 (Π.Ε. Λέσβου), SA.110342 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.110343 (Π.Ε. Σποράδων), SA.110345 (Π.Ε. Βοιωτίας), SA.110346 (Π.Ε. Θεσπρωτίας), SA.110347 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110348 (Π.Ε. Ζακύνθου), SA.110349 (Π.Ε. Σερρών), SA.110350 (Π.Ε. Πρέβεζας), SA.110351 (Π.Ε. Χανίων, Ηρακλείου, Ρεθύμνου και Λασιθίου), SA.110353 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.110355 (Π.Ε. Φωκίδας), SA.110356 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής), SA.110357 (Π.Ε. Ηρακλείου), SA.110358 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.110359 (Π.Ε. Θεσσαλονίκης), SA.110360 (Π.Ε. Ανατολικής Αττικής), SA.110361 (Π.Ε. Φθιώτιδας), SA.110362 (Π.Ε. Περίας, Γρεβενών, Κοζάνης, Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων και Φθιώτιδας), SA.110363 (Π.Ε. Κέρκυρας και Ιθάκης), SA.110364 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110365 (Π.Ε. Τρικάλων), SA.110366 (Π.Ε. Δράμας), SA.110367 (Π.Ε. Ευβοίας, Φωκίδας και Φθιώτιδας), SA.110369 (Π.Ε. Φλώρινας και Καστοριάς), SA.110370 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανί-

ας), SA.110371 (Π.Ε. Θάσου), SA.110372 (Π.Ε. Κιλκίς), SA.110373 (Π.Ε. Πειραιώς), SA.110374 (Π.Ε. Λασιθίου), SA.110375 (Π.Ε. Έβρου), SA.110376 (Π.Ε. Ηλείας), SA.110377 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής, Ανατολικής Αττικής και Ευβοίας), SA.110378 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.110379 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110380 (Περιφέρεια Κρήτης), SA.110382 (Π.Ε. Ηρακλείου), SA.110383 (Π.Ε. Σερρών), SA.110404 (Π.Ε. Περίας), SA.110408 (Π.Ε. Καλύμνου), SA.110410 (Π.Ε. Άρτας), SA.110412 (Π.Ε. Έβρου), SA.110413 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110414 (Π.Ε. Βορείου και Κεντρικού Τομέα Αθηνών), SA.110415 (Π.Ε. Λάρισας), SA.110416 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.110420 (Π.Ε. Κορινθίας και Ανατολικής Αττικής), SA.110421 (Π.Ε. Ηλείας), SA.110439 (Π.Ε. Αττικής), SA.110440 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.110441 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής), SA.110442 (Π.Ε. Μαγνησίας), SA.110444 (Π.Ε. Λάρισας), SA.110445 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής), SA.110446 (Π.Ε. Ηρακλείου, Λασιθίου και Χανίων), SA.110447 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής), SA.110448 (Π.Ε. Αχαΐας), SA.110449 (Π.Ε. Ανατολικής Αττικής), SA.110493 (Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Ρόδου, Βοιωτίας, Κέρκυρας, Φθιώτιδας και Μαγνησίας), SA.110494 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.110495 (Π.Ε. Θεσσαλονίκης), SA.110496 (Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών και Ανατολικής Αττικής), SA.110497 (Π.Ε. Πρέβεζας, Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων), SA.110498 (Π.Ε. Πρέβεζας, Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων), SA.110499 (Π.Ε. Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων, Κορινθίας και Φθιώτιδας), SA.110500 (Π.Ε. Σερρών), SA.110501 (Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών), SA.110502 (Π.Ε. Χανίων), SA.110503 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110504 (Π.Ε. Θεσσαλονίκης), SA.110505 (Π.Ε. Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Ιθάκης και Λευκάδας), SA.110506 (Π.Ε. Σάμου), SA.

110508 (Π.Ε. Σάμου, Ικαρίας και Χίου), SA.110569 (Π.Ε. Μαγνησίας), SA.110648 (Π.Ε. Λέσβου), SA.110652 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.110655 (Π.Ε. Ηλείας), SA.110656 (Π.Ε. Κεφαλληνίας), SA.110695 (Π.Ε. Σάμου), SA.110698 (Π.Ε. Μαγνησίας), SA.110700 (Π.Ε. Σάμου), SA.110702 (Π.Ε. Λάρισας), SA.110703 (Π.Ε. Σερρών), SA.110704 (Π.Ε. Λευκάδας), SA.110709 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.110712 (Π.Ε. Τρικάλων), SA.110720 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.110742 (Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών), SA.110745 (Π.Ε. Ρεθύμνου), SA.110749 (Π.Ε. Ηρακλείου), SA.110750 (Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών και Ανατολικής Αττικής), SA.110751 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.110753 (Π.Ε. Φθιώτιδας), SA.110754 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110755 (Π.Ε. Ροδόπης), SA.110756 (Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών και Κεντρικού Τομέα Αθηνών), SA.110757 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110759 (Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών και Κεντρικού Τομέα Αθηνών), SA.110760 (Π.Ε. Δράμας), SA.110766 (Π.Ε. Ανατολικής Αττικής), SA.110770 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110771 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110773 (Π.Ε. Ηλείας), SA.110775 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.110779 (Π.Ε. Θάσου), SA.110780 (Π.Ε. Λάρισας), SA.110783 (Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών), SA.110785 (Π.Ε. Περίας), SA.110786 (Π.Ε. Φθιώτιδας), SA.110787 (Π.Ε. Λάρισας), SA.110789 (Π.Ε. Σερρών), SA.110790 (Π.Ε. Λάρισας), SA.110791 (Π.Ε. Φθιώτιδας), SA.110792 (Π.Ε. Λακωνίας), SA.110794 (Π.Ε. Καλύμνου), SA.110795 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110797 (Π.Ε. Σερρών), SA.110799 (Π.Ε. Ηρακλείου), SA.110800 (Π.Ε. Ζακύνθου), SA.110801 (Π.Ε. Λέσβου), SA.110802 (Π.Ε. Τρικάλων), SA.110804 (Π.Ε. Ρεθύμνου), SA.110827 (Π.Ε. Τρικάλων), SA.110830 (Π.Ε. Έβρου), SA.110833 (Π.Ε. Καλύμνου), SA.110837 (Π.Ε. Μεσσηνίας), SA.110838 (Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών και Ανατολι-

κής Αττικής), SA.110839 (Π.Ε. Ροδόπης), SA.110840 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.110844(Π.Ε. Ηλείας), SA.110846 (Π.Ε. Φθιώτι-

δας), SA.110847 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.111063 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.111071 (Π.Ε. Ιθάκης), SA.111074 (Π.Ε. Λακωνίας),

SA.111105 (Π.Ε. Ηρακλείου και Φθιώτιδας) και SA.111108 (Π.Ε. Έβρου).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στον αγροτικό τομέα

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – πυρκαγιές – χαλαζοπτώσεις – κατολισθήσεις – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2472 – άρθρο 37

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 37 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2472 για τον γεωργικό τομέα, διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες πυρκαγιές, χαλαζοπτώσεις, υδροστρόβιλους και κατολισθήσεις σε διάφορες

περιοχές της χώρας, και συγκεκριμένα: SA.110023 (Π.Ε. Λακωνίας), SA.110112 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110142 (Π.Ε. Αργολίδας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Βοιωτίας, Εύβοιας, Ηλείας, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κοζάνης, Κορινθίας, Λακωνίας, Λάρισας, Μαγνησίας, Σποράδων, Μεσσηνίας, Τρικάλων, Φθιώτιδας), SA.110213 (Π.Ε. Πιερίας), SA.110314 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.110473 (Π.Ε. Αχαΐας, Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Λακωνίας,, Ηλείας, Ευβοίας, Φωκίδας, Φθιώτιδας και

Ανατολικής Αττικής), SA.110475 (Π.Ε. Αχαΐας, Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Ηλείας, Ευβοίας, Φωκίδας, Φθιώτιδας και Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής), SA.110573 (Π.Ε. Μαγνησίας), SA.110828 (Π.Ε. Λακωνίας), SA.110835 (Π.Ε. Έβρου), SA.111065 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.111076 (Π.Ε. Λακωνίας), SA.111104 (Π.Ε. Ηλείας), SA.111113 (Π.Ε. Έβρου) και SA.111114 (Π.Ε. Ηρακλείου και Φθιώτιδας).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στον τομέα της αλιείας

Ελλάδα – καθεστώτα ενισχύσεων – αποζημίωση αλιέων και υδατοκαλλιεργητών – θεομηνίες – πλημμύρες – χαλαζοπτώσεις – κατολισθήσεις – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2473 – άρθρο 49

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 49 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2473 για τον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιεργειών, καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες, πυρκαγιές, χαλαζοπτώσεις, υδροστρόβιλους και κατολισθήσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.-

110215 (Π.Ε. Πιερίας), SA.-110572 (Π.Ε. Μαγνησίας), SA.-111069 (Π.Ε. Λακωνίας), SA.-111077 (Π.Ε. Λακωνίας) και SA.-111107 (Π.Ε. Ηρακλείου και Φθιώτιδας).

110215 (Π.Ε. Πιερίας), SA.-110572 (Π.Ε. Μαγνησίας), SA.-111069 (Π.Ε. Λακωνίας), SA.-111077 (Π.Ε. Λακωνίας) και SA.-111107 (Π.Ε. Ηρακλείου και Φθιώτιδας).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης για τη θεομηνία Daniel

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνία Daniel – γεωργία – αλιεία – ΓΑΚ 651/2014 – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2472 – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2473

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει των άρθρων 50 ΓΑΚ 651/2014, 37 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2472 για τον γεωργικό τομέα και 49 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2473, διάφορα καθεστώτα αποζημίωσης επιχειρήσεων που επλήγησαν από την θεομηνία Daniel.

Με το άρθρο 27 του νόμου 5049/2023, προστέθηκε η παράγραφος 4α στο άρθρο 36 του νόμου 4508/2017, η οποία προβλέπει ότι για τις Εσωτερικές Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις (ΕΗΕ) των κτισμάτων που επλήγησαν από τη θεομηνία Daniel, καλύπτονται από το κράτος τα έξοδα έκτακτου ελέγχου των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και έκδοσης υπεύθυνης δήλωσης αδειούχου εγκαταστάτη (ΥΔΕ).

Στη βάση αυτή, θεσπίστηκαν συγκεκριμένα τα εξής καθεστώτα: SA.110117, SA.110118 και SA.110119.

Κυπριακό καθεστώς αντιστάθμισης των γεωργικών ζημιών – SA.110443

Κύπρος – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για τον γεωργικό και δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές – Κεφάλαιο 1.2.1.2. – καθεστώς – αντιστάθμιση – δυ-

σμενή καιρικά φαινόμενα – πρωτογενής γεωργική παραγωγή

Η Κύπρος κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης του

πρωτογενούς τομέα, λόγω ζημιών που προκάλεσαν δυσμενή κλιματικά φαινόμενα στη φυτική και ζωική παραγωγή, καθώς και σε πάγια περιουσιακά τους στοιχεία,

αποθηκευμένα προϊόντα και εξοπλισμό παραγωγής. Τα εν λόγω δυσμενή κλιματικά φαινόμενα μπορούν να εξομοιωθούν με φυσικές καταστροφές, όπως καταιγίδες, παγετό, χαλάζι, χιονοπτώσεις, βαριές ή παράκαιρες βροχοπτώσεις, υψηλές θερμοκρασίες, διακυμάνσεις της θερμοκρασίας, ξηρασία, ακραίες ατμοσφαιρικές συνθήκες και ατμοσφαιρική σκόνη. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2030 και οι ενισχύσεις θα έχουν τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

Δικαιούχοι είναι κυπριακές επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή. Στην περίπτωση δικαιούχων που ασχο-

λούνται μόνον εν μέρει με τον γεωργικό τομέα, το καθεστώς θα καλύπτει μόνο το μέρος της εκμετάλλευσης που αφιερώνεται στη γεωργία. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 150.000 ευρώ ανά έτος και 500.000 ευρώ για περίοδο πέντε ετών, εκτός από την περίπτωση της ομαδικής γεωργίας. Οι ενισχύσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 80% των επιλέξιμων δαπανών ή το 90% σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικούς ή άλλους περιορισμούς.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, βάσει του Κεφαλαίου 1.2.1.2. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για τον γεωργικό και δασοκομικό τομέα και στις

αγροτικές περιοχές. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) χορηγείται για την αντιστάθμιση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή καιρικά φαινόμενα τα οποία μπορούν να εξομοιωθούν με φυσική καταστροφή, β) διευκολύνει την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας, γ) είναι πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, δ) είναι αναλογικό, διότι περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, και ε) θα έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και στο ενδοεθνικό εμπόριο.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το κυπριακό καθεστώς.

Έγκριση ΣΕΚΕΕ για τεχνολογίες cloud και edge computing

Γαλλία - Γερμανία - Ιταλία - Ισπανία - Ολλανδία - Ουγγαρία - Πολωνία - IPCEI CIS - Κατευθυντήριες Γραμμές 2021 για τα ΣΕΚΕΕ - έρευνα και ανάπτυξη - βιομηχανική εγκατάσταση - προηγμένες τεχνολογίες - cloud - edge computing

Επτά κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία) κοινοποίησαν στην Επιτροπή ένα Σημαντικό Έργο Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος για τη στήριξη της έρευνας, της ανάπτυξης και της πρώτης βιομηχανικής εγκατάστασης προηγμένων τεχνολογιών cloud (υπολογιστικού νέφους) and edge computing (υπολογιστών ακμής).

Το έργο, με την ονομασία IPCEI CIS, είναι το πρώτο ΣΕΚΕΕ στον τομέα των τεχνολογιών cloud και edge computing στην Ευρώπη. Έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη του πρώτου διαλειτουργικού και ανοικτά προσβάσιμου ευρωπαϊκού συστήματος επεξεργασίας δεδομένων. Αναμένεται να αναπτύξει ικανότητες επεξεργασίας δεδομένων, καθώς και εργαλεία λογισμικού και ανταλλαγής δεδο-

μένων που επιτρέπουν ομοσπονδιακές, ενεργειακά αποδοτικές και αξιόπιστες τεχνολογίες κατανεμημένης επεξεργασίας δεδομένων στο cloud και στις edge computing εφαρμογές. Η καινοτομία του προγράμματος θα επιτρέψει ένα νέο φάσμα δυνατοτήτων για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τους πολίτες, προωθώντας την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση στην Ευρώπη.

Στο πλαίσιο του έργου, οι συμμετέχουσες εταιρείες θα αναπτύξουν ένα λογισμικό ανοικτού κώδικα που θα επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών σε πραγματικό χρόνο και με χαμηλή καθυστέρηση (δηλαδή μερικά χιλιοστά του δευτερολέπτου) από κατανεμημένους υπολογιστικούς πόρους κοντά στον χρήστη, μειώνοντας έτσι την ανάγκη μετάδοσης μεγάλου όγκου δεδομένων σε κεντρικούς διακομιστές cloud. Τα επιμέρους έργα καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα του cloud edge, από το βασικό επίπεδο λογισμικού έως τις ειδικές εφαρμογές για τον τομέα.

Τα έργα αυτά αποσκοπούν στην ενεργοποίηση της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης μέσω: α)

παροχής λογισμικού που θα αναπτύξει τις αναγκαίες δυνατότητες που σχετίζονται με την υποδομή για τη δημιουργία των βασικών υποδομών της τεχνολογίας cloud edge, β) της ανάπτυξης μιας κοινής αρχιτεκτονικής δομής διάρθρωσης που θα χρησιμεύσει ως σχέδιο για τον τρόπο εγκατάστασης και λειτουργίας συστημάτων cloud και edge, γ) της ανάπτυξης ενός συνόλου προηγμένων υπηρεσιών cloud και edge που μπορούν να εγκατασταθούν απρόσκοπτα σε δίκτυα παρόχων, και δ) της ανάπτυξης ειδικών περιπτώσεων για συγκεκριμένους τομείς (ενέργεια, υγεία, ναυτιλία κ.ά.).

Οι φάσεις έρευνας, ανάπτυξης και πρώτης βιομηχανικής εγκατάστασης θα διαρκέσουν την περίοδο 2023 -2031, με χρονοδιαγράμματα που ποικίλλουν ανάλογα με το έργο και τις εμπλεκόμενες εταιρείες. Το πρώτο αποτέλεσμα του ΣΕΚΕΕ, μια υποδομή αναφοράς ανοικτού κώδικα, αναμένεται περί τα τέλη του 2027. Κατά τη διάρκεια αυτών των φάσεων, εκτιμάται ότι θα δημιουργηθούν τουλάχιστον 1.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης, και πολύ περισσότερες

στη φάση της εμπορικής αξιοποίησης.

Το ΣΕΚΕΕ προβλέπει επενδύσεις από ιδιωτικά κεφάλαια, ύψους 1.400.000.000 ευρώ και κρατική χρηματοδότηση συνολικού ύψους 1.200.000.000 ευρώ. Στο πλαίσιο του έργου, 19 εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, θα αναλάβουν 19 ιδιαίτερα καινοτόμα έργα.

Η Επιτροπή έκρινε το ΣΕΚΕΕ σύμφωνα με τους όρους των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2021 για την προώθηση της υλοποίησης ΣΕΚΕΕ. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) το ΣΕΚΕΕ συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη πολλαπλών στόχων της ΕΕ για μια ψηφιακή, πιο πράσινη, ασφαλέστερη, ανθεκτική και κυρίαρχη οικονομία, όπως ορίζονται σε βασικές πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ (Ψηφιακή Δεκαετία της Ευρώπης, Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα δεδομένα και Ψηφιακή Πυξίδα 2030), β) το σύνολο των 19 έργων του ΣΕΚΕΕ είναι ιδιαίτερα φιλόδοξα, καθώς αυτά στοχεύουν στην ανάπτυξη πρωτοποριακών τεχνολογιών που υπερβαίνουν την τρέχουσα κατάσταση

σε παγκόσμια κλίμακα και θα επτρέψουν σημαντικές προόδους στις τεχνολογίες επεξεργασίας δεδομένων, γ) το ΣΕΚΕΕ ενέχει σημαντικούς τεχνολογικούς και οικονομικούς κινδύνους, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητη η κρατική στήριξη, για να δοθούν κίνητρα στις εταιρείες να υλοποιήσουν τα επιμέρους έργα τους, δ) οι μεμονωμένες ενισχύσεις προς τις εταιρείες που συμμετέχουν στο ΣΕΚΕΕ περιορίζονται στο αναγκαίο και αναλογικό επίπεδο, χωρίς να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, ε) τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης είναι σύμφωνα με το επιλέξιμο κόστος των έργων και τα χρηματοδοτικά κενά τους, στ) προβλέπεται μηχανισμός επιστροφής μέρους της ενίσχυσης, σε περίπτωση που τα επιμέρους έργα αποδειχθούν εξαιρετικά επιτυχημένα και δημιουργήσουν πρόσθετα καθαρά έσοδα, ζ) το ΣΕΚΕΕ δημιουργεί σημαντικές δευτερογενείς συνέπειες για τις μη συμμετέχουσες εταιρείες, τους ανταγωνιστές και τους τελικούς χρήστες σε όλη την Ευρώπη, η) τα αποτελέσματα και οι γνώσεις που θα δημιουργηθούν από το ΣΕΚΕΕ θα διαμοιραστούν ευρέως στην ευρωπαϊκή βιομηχα-

νική και επιστημονική κοινότητα.

Περαιτέρω, η Επιτροπή παρατήρησε, ως προς τις δεσμεύσεις των συμμετεχουσών εταιρειών, ότι α) θα χορηγούν ελεύθερες, μη περιοριστικές άδειες χρήσης λογισμικού ανοικτού κώδικα σε κάθε ενδιαφερόμενο και θα συμμετέχουν ενεργά στην ανάπτυξη κοινοτήτων ανοικτού κώδικα, β) θα παρέχουν πρόσβαση στα ενδιαφερόμενα μέρη σε τουλάχιστον 20% της δυναμικότητας των κόμβων αιχμής και των εργαστηρίων που απασχολούνται στα έργα τους, γ) θα επεκτείνουν τις αναπτυχθείσες τεχνολογίες σε πρόσθετους τομείς της οικονομίας, δ) θα πραγματοποιούν στοχευμένες εκπαιδεύσεις, θα παράγουν αυτοτελές τεχνικό υλικό, θα συμμετέχουν σε συνέδρια, δημοσιεύσεις, συμπράξεις με πανεπιστήμια και ερευνητικούς οργανισμούς, και ε) θα παραχωρούν άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας με δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους.

Ενόψει των ανωτέρω, η Επιτροπή ενέκρινε το ΣΕΚΕΕ.

Ισπανικό καθεστώς για την αγορά πράσινου εξοπλισμού – SA.108653

Ισπανία – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – Κεφάλαιο 2.8. – καθεστώς – επενδύσεις – πράσινος εξοπλισμός – οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών

Η Ισπανία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, με αντικείμενο τη στήριξη των επενδύσεων για την παραγωγή 'πράσινου' εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την προώθηση της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών.

Το καθεστώς, με προϋπολογισμό 1.100.000.000 ευρώ, εν μέρει χρηματοδοτούμενο από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έχει τη μορφή άμεσων επι-

χορηγήσεων. Είναι ανοικτό σε επιχειρήσεις που παράγουν σχετικό 'πράσινο' εξοπλισμό, δηλαδή: μπαταρίες, ηλιακούς συλλέκτες, ανεμογεννήτριες, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρολύτες και βασικά εξαρτήματα που έχουν σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται κυρίως ως άμεσες εισροές για την παραγωγή του εν λόγω εξοπλισμού ή των σχετικών κρίσιμων πρώτων υλών που είναι απαραίτητες για την παραγωγή τους. Η διάρκεια του καθεστώτος θα είναι έως την 31η Δεκεμβρίου 2025.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2.8. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α)

θα αποτελέσει κίνητρο για την παραγωγή σχετικού εξοπλισμού για τη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών, β) θα χορηγηθεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, γ) είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την εφαρμογή του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ισπανικό καθεστώς.

Σλοβακικό καθεστώς για τον πράσινο εξοπλισμό – SA.109989

Σλοβακία – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – Κεφάλαιο 2.8. – καθεστώς – επενδύσεις – πράσινος εξοπλισμός – οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών

Η Σλοβακία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 1.000.000.000 ευρώ, με αντικείμενο τη στήριξη των επενδύσεων για την παραγωγή του απαραίτητου εξοπλισμού για την προώθηση της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών.

Η ενίσχυση θα λάβει τις μορφές άμεσων επιχορηγήσεων, φοροαπαλλαγών και μεταβιβάσεων ή μισθώσεων ακινήτων σε τιμή χα-

μηλότερη της αγοραίας αξίας. Ανώτατο όριο ενίσχυσης ανά επιχείρηση θα είναι οι 350.000 ευρώ. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε επιχειρήσεις που παράγουν σχετικό πράσινο εξοπλισμό, δηλαδή μπαταρίες, ηλιακούς συλλέκτες, ανεμογεννήτριες, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρολύτες και εξοπλισμό για τη χρήση και αποθήκευση δέσμευσης άνθρακα, καθώς και βασικά εξαρτήματα που έχουν σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται κυρίως ως άμεσες εισροές για την παραγωγή τέτοιου εξοπλισμού ή σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες που είναι απαραίτητες για την παραγωγή τους.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς σύμφωνο με το Κεφάλαιο 2.8. του

Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) αποτελεί κίνητρο για την παραγωγή εξοπλισμού που είναι απαραίτητος σε μία οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών, β) θα διαρκέσει το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, γ) είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την εφαρμογή του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το σλοβακικό καθεστώς.

Γαλλικό καθεστώς για υπεράκτια αιολική ενέργεια – SA.105381

Γαλλία – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – Κεφάλαιο 2.5. – καθεστώς – αιολική ενέργεια – υπεράκτια πάρκα – golfe du Lion

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 4.120.000.000 ευρώ, για τη στήριξη της κατασκευής και λειτουργίας δύο πλωτών υπεράκτιων αιολικών πάρκων στο golfe du Lion.

Η κρατική χρηματοδότηση πρόκειται να διαρκέσει για 20 χρόνια. Τα δύο πλωτά υπεράκτια αιολικά πάρκα που υποστηρίζονται από το μέτρο θα είναι από τα πρώτα εμπορικά έργα αυτού του είδους στη Γαλλία. Κάθε πάρκο αναμένεται να έχει δυναμικότητα 230 έως 280 MW και να παράγει 1,1 TWh ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας ετησίως.

Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε δύο δικαιούχους, οι οποίοι θα ορι-

στούν το 2024 και θα επιλεγούν μέσω διαφανούς και αμερόληπτης διαδικασίας υποβολής προσφορών. Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή μηνιαίας μεταβλητής πριμοδότησης στο πλαίσιο αμφίδρομων συμβάσεων επί της διαφοράς (two contracts for difference). Η εν λόγω πριμοδότηση θα υπολογίζεται βάσει της σύγκρισης μεταξύ μιας τιμής αναφοράς, που καθορίζεται στην προσφορά του δικαιούχου και της τιμής αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας. Όταν η τιμή αγοράς είναι χαμηλότερη από την τιμή αναφοράς, ο δικαιούχος δικαιούται να λάβει πληρωμές ίσες με τη διαφορά μεταξύ των δύο τιμών. Στον αντίποδα, όταν η τιμή αγοράς είναι υψηλότερη από την τιμή αναφοράς, ο δικαιούχος θα πρέπει να καταβάλει τη διαφορά μεταξύ των δύο τιμών στο γαλλικό δημόσιο.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς

σύμφωνο με το Κεφάλαιο 2.5. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) το καθεστώς διαθέτει εκτιμώμενο όγκο δυναμικότητας και προϋπολογισμό, β) το ποσό της ενίσχυσης θα καθοριστεί μέσω ανοικτής, σαφούς, διαφανούς και αμερόληπτης διαδικασίας υποβολής προσφορών και γ) η ενίσχυση θα χορηγηθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Περαιτέρω, χαρακτήρισε το καθεστώς αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την υλοποίηση του σχεδίου REPower και του βιομηχανικού σχεδίου για την ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό καθεστώς.

Ιταλικό καθεστώς για τη στήριξη των ΑΠΕ – SA.106777

Ιταλία – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – Κεφάλαιο 4.1. –

καθεστώς – ΑΠΕ – Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς για τη στήριξη της παραγωγής και της αυτοκατανά-

λωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Το καθεστώς θα έχει προϋπολογισμό 5.700.000.000 ευρώ που χρηματοδοτείται εν μέρει από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η διάρκειά του θα είναι έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, ενώ η χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα διαρκέσει έως την 31η Δεκεμβρίου 2025.

Στο πλαίσιο του καθεστώτος, θα χρηματοδοτηθεί η κατασκευή νέων εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, καθώς και η επέκταση των υφιστάμενων. Οι δικαιούχοι μπορούν να αναπτύσσουν μικρά έργα, δυναμικότητας έως 1 MW και θα επιλεγούν κατά σειρά προτεραιότητας.

Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή:

1. μίας πριμοδοτούμενης τιμολόγησης επί της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται από αυτοκαταναλωτές, δηλαδή τελικούς πελάτες που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ για δική τους κατανάλωση, καθώς και από κοινότητες ΑΠΕ, δηλαδή από νομικά πρόσωπα που εξουσιοδο-

τούν πολίτες, μικρές επιχειρήσεις και τοπικές αρχές να παράγουν, να διαχειρίζονται και να καταναλώνουν τη δική τους ηλεκτρική ενέργεια. Η εν λόγω τιμολόγηση θα ισχύσει για περίοδο 20 ετών, θα χρηματοδοτηθεί μέσω εισφοράς στον λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος και θα έχει συνολικό προϋπολογισμό 3.500.000.000 ευρώ,

2. μίας επενδυτικής ενίσχυσης έως και 40% των επιλέξιμων δαπανών, με συνολικό προϋπολογισμό 2.200.000.000 ευρώ που θα χρηματοδοτηθεί εν μέρει από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα επιλέξιμα έργα πρέπει να τεθούν σε λειτουργία πριν από τις 30 Ιουνίου 2026, για να επωφεληθούν από τη χρηματοδότηση μέσω του ΜΑΑ και θα πρέπει να βρίσκονται σε δήμους με λιγότερους από 5.000 κατοίκους.

Οι δύο παραπάνω ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν, όμως το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρηματοδοτικό κενό των έργων, έτσι ώστε η ενίσχυση να περιορίζεται στο

ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο για την υλοποίησή τους.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με το Κεφάλαιο 4.1. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) διευκολύνει την ανάπτυξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, β) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την επίτευξη των ευρωπαϊκών και εθνικών περιβαλλοντικών στόχων της Ιταλίας, γ) είναι αναλογικό, καθώς περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, δ) χορηγείται σε μικρές εγκαταστάσεις και δεν υπερβαίνει το χρηματοδοτικό κενό, ε) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', διότι ενισχυόμενες εγκαταστάσεις ΑΠΕ δεν θα ήταν οικονομικά βιώσιμες χωρίς κρατική στήριξη, και στ) επιφέρει θετικά αποτελέσματα, ιδίως στο περιβάλλον, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τα οποία αντισταθμίζουν τις πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ιταλικό καθεστώς.

Ιταλικό καθεστώς για αγροβολταϊκές εγκαταστάσεις – SA.107161

Ιταλία – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – Κεφάλαιο 4.1. – καθεστώς – αγροβολταϊκές εγκαταστάσεις – Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 1.700.000.000 ευρώ, με σκοπό τη στήριξη των αγροβολταϊκών εγκαταστάσεων. Το καθεστώς θα χρηματοδοτηθεί από το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και αποτελεί μέρος της στρατηγικής της Ιταλίας για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ, σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Στο πλαίσιο του καθεστώτος, θα υποστηριχθεί η κατασκευή και

λειτουργία νέων αγροβολταϊκών σταθμών, συνολικής ισχύος 1,04 GW και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 1300 GWh/έτος. Τα εν λόγω αγροβολταϊκά συστήματα επιτρέπουν την ταυτόχρονη χρήση της γης τόσο για την παραγωγή αγροβολταϊκής ενέργειας μέσω της εγκατάστασης ηλιακών συλλεκτών όσο και για την άσκηση γεωργικών δραστηριοτήτων.

Δικαιούχοι του καθεστώτος θα είναι αγρότες, οι οποίοι επιθυμούν να εγκαταστήσουν τα εν λόγω συστήματα στις εκτάσεις γης που κατέχουν. Οι ενισχύσεις θα έχουν σωρευτικά τις εξής μορφές: α) επενδυτικές ενισχύσεις, συνολικού προϋπολογισμού 1.100.000.000 ευρώ, οι οποίες θα καλύπτουν έως και το 40% του επιλέξιμου

επενδυτικού κόστους και β) προνομιακά τιμολόγια, συνολικού προϋπολογισμού 600.000.000 ευρώ, τα οποία θα καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της λειτουργικής φάσης των έργων, για περίοδο 20 ετών και το ύψος των οποίων θα καθοριστεί μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς σύμφωνο με το Κεφάλαιο 4.1. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) διευκολύνει την ανάπτυξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις αγροβολταϊκών συστημάτων που αποτελούν ΑΠΕ, β) είναι αναγκαίο και κατάλληλο,

για την επίτευξη των ευρωπαϊκών και εθνικών περιβαλλοντικών στόχων της Ιταλίας, γ) είναι αναλογικό, καθώς η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο για την ενεργοποίηση των επενδύσεων, δ) συνοδεύεται από τις αναγκαίες διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανταγωνιστι-

κής διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη χορήγηση της ενίσχυσης και ενός μηχανισμού ανάκτησης σε περίπτωση αύξησης των τιμών της ενέργειας, ε) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς οι δικαιούχοι δεν θα πραγματοποιούσαν τις σχετικές επενδύσεις χωρίς την ενίσχυση, στ) επιφέρει

θετικά αποτελέσματα τέτοιας σημασίας, ώστε υπερσχύουν πιθανών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ιταλικό καθεστώς.

Ιταλικό καθεστώς για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας – SA.104106

Ιταλία – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – Κεφάλαιο 4.9. – καθεστώς – κεντρικό σύστημα – αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας

Η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης της κατασκευής εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με συνολική δυναμικότητα άνω των 9 GW/71 GWh.

Το καθεστώς αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των ΑΠΕ στο ιταλικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ δεν συμπίπτει πάντοτε με τις περιόδους ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτέλεσμα η παραγόμενη πράσινη ενέργεια να μην χρησιμοποιείται σε ορισμένες περιόδους, ενώ σε άλλες να μην μπορεί να καλυφθεί η αυξημένη ζήτηση. Τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπουν την αποθήκευση της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας σε περιόδους υπερπαραγωγής και τη χρήση της σε περιόδους έλλειψης, μειώνοντας έτσι αυτή την εγγενή αδυναμία των ΑΠΕ και την ανάγκη παραγωγής πρόσθετης ηλεκτρικής ενέργειας μέσω προγραμματιζόμενων αλλά ρυπογόνων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή ετήσιων πληρωμών που θα καλύπτουν το απαραίτητο επενδυτικό και λειτουργικό κόστος. Οι δικαιούχοι θα επιλεγούν μέσω μιας ανταγωνιστικής, διαφανούς και αμερόληπτης διαδικασίας υποβολής προσφορών, όπου οι υπεύθυνοι

για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας θα ανταγωνίζονται με βάση τις προσφορές που αφορούν το χαμηλότερο αιτούμενο ποσό ενίσχυσης ανά προσφερόμενο όγκο δυναμικότητας.

Το καθεστώς, με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2033, θα είναι ανοικτό σε όλες τις τεχνολογίες που πληρούν τις απαιτήσεις επιδόσεων που καθορίζονται από τον ιταλικό Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) και εγκρίνονται από την ιταλική ρυθμιστική αρχή ενέργειας. Ο κατάλογος των επιλέξιμων τεχνολογιών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας θα αναθεωρείται κάθε δύο χρόνια, για να αντικατοπτρίζει τις τεχνολογικές εξελίξεις. Επί του παρόντος, οι επιλέξιμες τεχνολογίες περιλαμβάνουν ηλεκτροχημική αποθήκευση ιόντων λιθίου, καθώς και υδροηλεκτρικές μονάδες αποθήκευσης με άντληση.

Στο πλαίσιο του καθεστώτος, θα δημιουργηθεί μια νέα «πλατφόρμα συναλλαγών με χρονική μετατόπιση». Μέσω αυτής της πλατφόρμας, η αποθηκευτική ικανότητα θα συγκεντρωθεί και θα προσφέρεται σε τρίτους με τη μορφή τυποποιημένων προϊόντων χρονικής μετατόπισης. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν τα περιουσιακά στοιχεία αποθήκευσης στην εν λόγω πλατφόρμα. Στη συνέχεια, ο ΔΣΜ θα εκχωρεί φυσικά αποθηκευτικά στοιχεία για την εκτέλεση των τυποποιημένων συμβάσεων χρονικής μετατόπισης, βελτιστοποιώντας τη χρήση των διαθέσιμων αποθηκευτικών στοιχείων. Αυτή η πλατφόρμα θα επιτρέψει στους παραγωγούς ΑΠΕ να χρησι-

μοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία αποθήκευσης που υποστηρίζονται από το μέτρο για να μετατοπίζουν άμεσα την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από περιόδους υπερπαραγωγής σε περιόδους έλλειψης.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς σύμφωνο με το Κεφάλαιο 4.9. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) διευκολύνει την ανάπτυξη εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, β) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την επιτάχυνση των επενδύσεων στην αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, γ) υποστηρίζει στους στόχους βασικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η δέσμη μέτρων «Fit for 55», δ) είναι αναλογικό, διότι το επίπεδο της ενίσχυσης αντιστοιχεί στις πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες και θα υπάρχουν οι απαραίτητες διασφαλίσεις που θα περιορίζουν την ενίσχυση στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη χορήγηση της ενίσχυσης, ε) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς οι υποστηριζόμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης δεν θα ήταν οικονομικά βιώσιμες χωρίς κρατική στήριξη, στ) επιφέρει θετικά αποτελέσματα τέτοιας σημασίας που υπερσχύουν έναντι κάθε πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του ενδοενοσιακού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ιταλικό καθεστώς.

Βουλγαρική ad hoc ενίσχυση υπέρ της Bulgargaz EAD – SA.107425

Αυστρία – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – Κεφάλαια 2.1. και 2.4. – καθεστώς – ενεργειακό κόστος – ενεργειακή κρίση

Η Αυστρία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 3.000.000.000 ευρώ, για τη στήριξη των επιχειρήσεων, λόγω του αυξημένου ενεργειακού κόστους που προκαλεί ο πόλεμος στην Ουκρανία.

Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε κάθε αυστριακή επιχείρηση, πλην των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, και θα αφορά άμεσες επιχορηγήσεις, οι οποίες θα χορηγηθούν: α) ως περιορισμένα ποσά ενίσχυσης και β) ως ενισχύσεις για πρόσθετες δαπάνες που οφείλονται σε εξαιρετικά σοβαρές

αυξήσεις των τιμών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Επιτροπή έκρινε ότι το καθεστώς είναι σύμφωνο με τα Κεφάλαια 2.1. και 2.4 του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) τηρούνται τα ανώτατα όρια ενίσχυσης ανά δικαιούχο, β) οι δικαιούχοι μπορούν να λάβουν πρόσθετη ενίσχυση, η οποία δεν θα υπερβαίνει το 40% των επιλέξιμων δαπανών και το μέγιστο ποσό των 100.000.000 ευρώ, γ) οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν ενίσχυση έως το 65% των επιλέξιμων δαπανών με ανώτατο όριο ενίσχυσης τα 50.000.000 ευρώ, δ) οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις που δραστηριο-

ποιούνται σε ιδιαίτερα πληγείσες περιοχές δικαιούνται να λάβουν ενίσχυση έως το 80% των επιλέξιμων δαπανών με ανώτατο όριο ενίσχυσης τα 150.000.000 ευρώ, ε) οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, στ) το καθεστώς υπόκειται σε όρους που περιορίζουν τις αδικαιολόγητες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων διασφαλίσεων ότι οι επιχειρήσεις που επωφελούνται από υψηλότερα ποσά και υψηλότερες εντάσεις ενίσχυσης εφαρμόζουν τις συστάσεις των υποχρεωτικών εκθέσεων ενεργειακού ελέγχου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το αυστριακό καθεστώς.

Γαλλικό καθεστώς για την πρωτογενή παραγωγή – SA.107520

Γαλλία – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές – καθεστώς – επενδύσεις – εταιρείες χαρτοφυλακίου – πρωτογενής γεωργική παραγωγή

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης των επενδύσεων σε γεωργικές εταιρείες χαρτοφυλακίου, σε ένα πλαίσιο όπου ο γεωργικός τομέας αντιμετωπίζει τη διπλή πρόκληση: α) της διατήρησης και ανάπτυξης της ικανότητας επαρκούς παραγωγής τροφίμων και β) της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Σκοπός του καθεστώτος είναι να προωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα με την ενίσχυση της οικονομικής του ανταγωνιστικότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία του περιβάλλοντος και την καλή διαβίωση των ζώων. Το πρόγραμμα θα επικεντρωθεί επίσης στη στήριξη των νέων γεωργών με στόχο τη διευκόλυνση της ανανέωσης των γενεών στη γεωργία. Ο προϋπολογισμός του καθεστώτος ανέρχεται σε 500.000 ευρώ και η διάρκειά του θα είναι έως την 31η

Δεκεμβρίου 2029.

Η ενίσχυση θα έχει διάφορες μορφές, όπως άμεσες επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου, χαμηλότοκα δάνεια, επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, καθώς και φορολογικά πλεονεκτήματα. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε α) μικρές και μεσαίες γεωργικές εταιρείες εκμετάλλευσης, β) μεγάλα εκκολλαπήρια που θα πραγματοποιήσουν επενδύσεις με στόχο ιδίως τη βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων και γ) τοπικές και περιφερειακές αρχές που ασκούν οικονομική δραστηριότητα στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή. Η ενίσχυση θα καλύπτει από 65% έως 100% των επιλέξιμων δαπανών.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς σύμφωνο με τους όρους των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) στηρίζει τις επενδύσεις στην πρωτογενή παραγωγή του γεωργικού τομέα και, ως εκ τούτου, διευκολύνει την ανάπτυξη

μιας οικονομικής δραστηριότητας, β) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για να διασφαλιστεί ότι οι εταιρείες χαρτοφυλακίου που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις, γ) υποστηρίζει τον γενικό στόχο της κοινής γεωργικής πολιτικής για την προώθηση ενός έξυπνου, ανταγωνιστικού, ανθεκτικού και διαφοροποιημένου γεωργικού τομέα που θα εξασφαλίζει μακροπρόθεσμα την επισιτιστική ασφάλεια στην ΕΕ, παραμένοντας παράλληλα οικονομικά βιώσιμος, δ) είναι αναλογικό, καθώς περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, ε) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς οι δικαιούχοι δεν θα πραγματοποιούσαν τις επενδύσεις χωρίς κρατική στήριξη, στ) επιφέρει θετικά αποτελέσματα που υπερσχύουν κάθε πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του ενδοενοσιακού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό καθεστώς.

Ad hoc ενισχύσεις Δανίας και Σουηδίας στην SAS – SA.58342

Σουηδία – Δανία – SAS – ad hoc ενίσχυση – αερομεταφορές – Προσωρινό Πλαίσιο 2020 λόγω κορωνοϊού – αερομεταφορές – πανδημία του κορωνοϊού – T-238/21

Η SAS είναι αεροπορική εταιρεία που δραστηριοποιείται στη Δανία, τη Σουηδία και τη Νορβηγία. Έχοντας ως κύριο κόμβο της τον αερολιμένα της Κοπεγχάγης, η εταιρεία εκτελεί περίπου τα 2/3 των δρομολογίων της ευρύτερης περιοχής της Σκανδιναβίας. Την ίδια στιγμή, η δραστηριότητά της αντιπροσωπεύει περίπου το 30% της διεθνούς επιβατικής κίνησης της Δανίας και το 25% της Σουηδίας. Για τους λόγους αυτούς, η εταιρεία θεωρείται κομβική για τη συνδεσιμότητα της περιοχής.

Το 2020, η SAS βρέθηκε προ του κινδύνου αφερεγγυότητας, μετά το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού και των συνακόλουθων ταξιδιωτικών περιορισμών. Το ίδιο έτος, η Δανία και η Σουηδία κοινοποίησαν στην Επιτροπή ad hoc ενισχύσεις ανακεφαλαιοποίησης της εταιρείας, ύψους περί το 1.000.000.000 ευρώ. Το μέτρο περιελάμβανε δύο υπο-μέτρα ανακεφαλαιοποίησης της SAS: α) την εγγραφή των δύο κρατών σε υβριδικά κρατικά ομόλογα και β) την εγγραφή των δύο κρατών σε νέες κοινές μετοχές.

Η Επιτροπή, με τις αποφάσεις SA.57543 (Δανία) και SA.58342 (Σουηδία) είχε εγκρίνει τα μέτρα, με βάση το άρθρο 107 (3) (β) ΣΛΕΕ και το Προσωρινό Πλαίσιο 2020 λόγω κορωνοϊού. Μετά από προσφυγή της αεροπορικής εταιρείας Ryanair, το ΓΕΔΕΕ, με την απόφασή της 10ης Μαΐου 2023, T-238/21, ακύρωσε τις εν λόγω αποφάσεις, κρίνοντας ότι δεν ανταποκρίνονταν στο σύνολο των όρων που έθετε το Προσωρινό Πλαίσιο 2020. Ειδικότερα, επεσήμανε, μεταξύ άλλων, την απουσία ενός μηχανισμού κλιμάκωσης για

την αύξηση της αμοιβής του κράτους ή εναλλακτικού μηχανισμού που οδηγεί στο ίδιο αποτέλεσμα, όπως προβλέπει το Προσωρινό Πλαίσιο.

Μετά τη δημοσίευση της εν λόγω απόφασης, η Επιτροπή ανακοίνωσε την έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας για τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης της SAS. Κατόπιν ολοκλήρωσης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε ότι τα δύο μέτρα είναι σύμφωνα με τους όρους του Προσωρινού Πλαισίου 2020 λόγω κορωνοϊού. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι:

1. Τα μέτρα είναι αναγκαία, κατάλληλα και αναλογικά για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της SAS και δεν υπερβαίνουν την αποκατάσταση της κεφαλαιακής της θέσης, λαμβανομένων υπ' όψιν και των λοιπών μέτρων κρατικών ενίσχυσης που έχει λάβει η SAS.

2. Η Δανία και η Σουηδία δεσμεύτηκαν να λάβουν την κατάλληλη αμοιβή για την επένδυση και να εφαρμόσουν έναν μηχανισμό κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής των δύο κρατών, για να δώσουν κίνητρα στην SAS να εξαγοράσει τις συμμετοχές των κρατών στο μετοχικό κεφάλαιο και τα νέα υβριδικά κρατικά ομόλογα που αποκτήθηκαν ως αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησης. Προς τούτο, υπέβαλαν επιχειρηματικό σχέδιο που εκπόνησε η SAS για την εξόφληση, έως το οικονομικό έτος 2025, των μέσων ανακεφαλαιοποίησης. Εάν έξι έτη μετά τη λήψη της ενίσχυσης ανακεφαλαιοποίησης η παρέμβαση των κρατών δεν μειωθεί κάτω από το 15% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της SAS, τα δύο κράτη δεσμεύτηκαν ότι θα κοινοποιήσουν στην Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης της SAS.

3. Η SAS και οι θυγατρικές της υπόκεινται σε απαγορεύσεις μερισμάτων και επαναγοράς μετοχών,

εκτός από αυτές που αφορούν τα δύο κράτη. Επιπλέον, έως ότου εξοφληθεί τουλάχιστον το 75% της ανακεφαλαιοποίησης, εφαρμόζεται αυστηρός περιορισμός των αμοιβών της διοίκησης της SAS, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης καταβολής μπό-νους.

4. Για να διασφαλιστεί ότι η SAS δεν θα επωφεληθεί αδικαιολόγητα από την ενίσχυση ανακεφαλαιοποίησης από τα δύο κράτη εις βάρος του θεμιτού ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά, η SAS δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει την ενίσχυση για να στηρίξει οικονομικές δραστηριότητες των συνδεδεμένων εταιρειών της που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2019. Επιπλέον, έως ότου εξοφληθεί τουλάχιστον το 75% της ανακεφαλαιοποίησης, η SAS δεν επιτρέπεται, με περιορισμένες εξαιρέσεις, να αποκτήσει μερίδιο άνω του 10% σε ανταγωνιστές ή άλλους φορείς στον ίδιο επιχειρηματικό κλάδο.

5. Η SAS θα πρέπει να δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση της ενίσχυσης που έλαβε, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο η ενίσχυση υποστηρίζει τις δραστηριότητες της εταιρείας σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τον πράσινο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό και οι οποίες προκύπτουν τόσο από το εθνικό, όσο και από το ενωσιακό δίκαιο.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το δανέζικο και το σουηδικό μέτρο, υπό τον όρο να τεθεί σε εφαρμογή εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση των εγκριτικών αποφάσεων ο μηχανισμός κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής των δύο κρατών.

Γερμανική ad hoc ενίσχυση στην RWE Power AG – SA.53625

Γερμανία – RWE Power AG – ad hoc ενίσχυση – επίσημη διαδικασία έρευνας – άρθρο 107 (3) ΣΛΕΕ – λιγνιτικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής – Ρηνανία

Σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο, η χρήση άνθρακα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να καταργηθεί σταδιακά έως το 2038. Η Γερμανία αποφάσισε να συνάψει συμφωνίες με τους κύριους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη, την RWE Power AG (RWE) και τη Lausitz Energie Kraftwerke AG (LEAG), για να ενθαρρύνει το πρόωρο κλείσιμο των λιγνιτικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής. Έτσι, το 2021 κοινοποίησε στην Επιτροπή το σχέδιό της να αποζημιώσει τους εν λόγω φορείς με συνολικά 4.350.000.000 ευρώ, τα οποία θα κατανέμονταν ως εξής: α) 2.600.000.000 ευρώ στην RWE και β) 1.750.000.000 ευρώ στην LEAG.

Την ίδια χρονιά, η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας για τα παραπάνω μέτρα. Το 2022, η Γερμανία κοινοποίησε στην Επι-

τροπή τροποποίηση της συμφωνίας του γερμανικού δημοσίου με την RWE, η οποία περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, μία αναθεωρημένη μέθοδο υπολογισμού των διαφυγόντων κερδών της RWE, σε μία προσπάθεια τεκμηρίωσης ότι η αποζημίωση που θα λάμβανε ήταν δικαιολογημένη και αναλογική. Το 2023, η Επιτροπή αποφάσισε να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της έρευνας, ώστε να καλύπτει και τα νέα αυτά δεδομένα.

Κατά το πέρας της επίσημης διαδικασίας έρευνας ως προς το ζήτημα της αποζημίωσης της RWE, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η εν λόγω αποζημίωση συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι χορηγεί οικονομικό πλεονέκτημα στον φορέα εκμετάλλευσης του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Εξετάζοντας τη συμβατότητα της ενίσχυσης, η Επιτροπή έκρινε ότι το μέτρο: α) είναι αναγκαίο για την σταδιακή κατάργηση των λιγνιτικών σταθμών της RWE, οι οποίοι είναι σήμερα κερδοφόροι, γεγονός που απαιτεί να δοθούν ορισμένα κίνητρα στην RWE για

να αποχωρήσει από την αγορά, προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι της Γερμανίας και να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, β) είναι κατάλληλο, διότι τα εναλλακτικά μέτρα δεν θα επέτρεπαν μια τόσο καλά στοχευμένη και προβλέψιμη σταδιακή κατάργηση των εν λόγω μονάδων, ούτε θα οδηγούσαν σε συμφωνία μεταξύ της Γερμανίας και της RWE, γ) είναι αναλογική, διότι περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο και δεν οδηγεί σε υπεραντιστάθμιση, με δεδομένο ότι η τρέχουσα καθαρή αξία των διαφυγόντων κερδών της RWE είναι υψηλότερη από την τρέχουσα καθαρή αξία της αντιστάθμισης, δ) συμβάλλει τόσο σημαντικά στους περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ, ώστε υπερσχύει έναντι κάθε πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνισμού που προκαλείται από την εν λόγω αποζημίωση.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γερμανικό μέτρο.

Γερμανική ad hoc ενίσχυση στην Stahl-Holding-Saar – SA.105337

Γερμανία – Stahl-Holding-Saar – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – Κεφάλαιο 4.12. – απεξάρτηση από τον άνθρακα

Η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση προς την εταιρεία Stahl-Holding-Saar (SHS), ύψους 2.600.000.000 ευρώ. Η ενίσχυση προορίζεται να στηρίξει το σχέδιο της SHS για μερική απεξάρτηση από τον άνθρακα των παραγωγικών εγκαταστάσεων χάλυβα που βρίσκονται στο Völklingen και στο Dillingen της επαρχίας Saarland, όπου η SHS λειτουργεί δύο υψικαμίνους και πέντε βασικούς μετατροπείς οξυγόνου που παράγουν ακατέργαστο χάλυβα.

Η ενίσχυση, έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης και θα στηρίξει, μεταξύ άλλων, την κατασκευή μονάδας άμεσης αναγωγής και δύο νέων κλιβάνων ηλεκτρικού τόξου που θα αντικαταστήσουν τις υφιστάμενες υψικαμίνους και τους μετατροπείς οξυγόνου. Σε πρώτο στάδιο, θα γίνεται χρήση φυσικού αερίου στη νέα μονάδα άμεσης αναγωγής, όμως προβλέπεται σχέδιο πλήρους σταδιακής αντικατάστασής από υδρογόνο χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ανανεώσιμο υδρογόνο.

Όρος χορήγησης της ενίσχυσης είναι ότι η SHS θα οργανώσει ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για την επιλογή προμηθευτών ανανεώσιμου υδρογόνου. Οι επιτυχόντες υποψήφιοι

θα εγκαταστήσουν ηλεκτρολύτες κοντά στις εγκαταστάσεις της SHS, ξεκινώντας έτσι την ανάπτυξη μιας αλυσίδας αξίας ανανεώσιμου υδρογόνου στην επαρχία Saarland. Σε μεταγενέστερο στάδιο, η SHS αναμένει να συνδεθεί με το γερμανικό δίκτυο υδρογόνου, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα την πρόσβαση σε μεγαλύτερες και φθηνότερες ποσότητες υδρογόνου.

Οι νέες εγκαταστάσεις παραγωγής χάλυβα προβλέπεται να αρχίσουν να λειτουργούν το 2026 και αναμένεται να παράγουν πλέον των 3.000.000 τόνων ακατέργαστου χάλυβα ετησίως, οι οποίοι θα υποκαταστήσουν ίση ποσότητα ακατέργαστου χάλυβα που παράγεται σήμερα με τη συμβατική και

πιο ρυπογόνο παραγωγική διαδικασία της υφικαμίνου. Εκτιμάται ότι το έργο θα έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή έκλυσης άνω των 53.000.000 τόνων διοξειδίου του άνθρακα, κατά τη διάρκεια ζωής του έργου. Η SHS έχει δεσμευτεί να μοιραστεί ενεργά την τεχνολογία που θα αποκτηθεί από το έργο με τη βιομηχανική και ακαδημαϊκή κοινότητα.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο σύμφωνο με το Κεφάλαιο 4.12. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο α) διευκολύνει την ανάπτυξη της παραγωγής χάλυβα με μειωμένη χρήση του άνθρακα, β) υποστηρίζει τους στόχους βασικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Στρατηγική της ΕΕ για το υδρογόνο, το βιομηχανικό σχέδιο για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το σχέδιο RE-

PowerEU, γ) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς η SHS δεν θα πραγματοποιούσε επενδύσεις στην παραγωγή πράσινου χάλυβα χωρίς κρατική στήριξη, δ) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την προώθηση της παραγωγής πράσινου χάλυβα, ε) είναι αναλογικό, διότι το επίπεδο της ενίσχυσης αντιστοιχεί στις πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες, στ) συνοδεύεται από επαρκείς εγγυήσεις διασφάλισης για τον περιορισμό των αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, ζ) συνοδεύεται από μηχανισμό επιστροφής (claw-back), σε περίπτωση που το σχέδιο αποδειχθεί εξαιρετικά επιτυχές, η) προβλέπει ότι εάν η SHS είναι σε θέση να προμηθεύεται υδρογόνο σε χαμηλότερο κόστος από το αρχικά προγραμματισμένο, όλες οι σχετικές εξοικονομήσεις κόστους θα πρέπει να επιστραφούν στη Γερμανία, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται από την εταιρεία για την

αύξηση του μεριδίου του υδρογόνου που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία της μονάδας άμεσης αναγωγής, θ) προβλέπει ότι το έργο υπόκειται σε παρακολούθηση για την επαλήθευση της πρόόδου του ως προς την επίτευξη των στόχων της εξοικονόμησης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της σταδιακής κατάρτησης του φυσικού αερίου και της σταδιακής εισαγωγής του ανανεώσιμου υδρογόνου, ι) υποχρεώνει την SHS να μοιραστεί ενεργά την τεχνολογία που θα αποκτηθεί από το έργο με την βιομηχανική και ακαδημαϊκή κοινότητα και ια) επιφέρει θετικά αποτελέσματα τέτοιας σημασίας, ώστε υπερσχύουν κάθε πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του ενδοενοσιακού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γερμανικό μέτρο.

Γαλλική αντιστάθμιση στη La Poste για ΥΓΟΣ – SA.100746

Γαλλία – La Poste – αντιστάθμιση – ΥΓΟΣ – Ανακοίνωση 2012 για τις ΥΓΟΣ – Οδηγία 96/67/ΕΚ – ταχυδρομικές υπηρεσίες

Το 2010, η εταιρεία La Poste ανέλαβε την υποχρέωση παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας για την περίοδο 2011-2025, αλλά δεν αποζημιώθηκε γι' αυτήν. Το 2023, η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να χορηγήσει αντιστάθμιση, ύψους 2.600.000.000 ευρώ για την περίοδο 2021-2025.

Η Επιτροπή έκρινε την αντιστάθμι-

ση σύμφωνη με την Ανακοίνωση 2012 για τις ΥΓΟΣ και με την Οδηγία 97/67/ΕΚ για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας είναι σύμφωνο με τον ορισμό της Οδηγίας 97/67/ΕΚ, καθώς, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την παράδοση στην κατοικία κάθε πολίτη ταχυδρομικών αντικειμένων έως δύο κιλών, ταχυδρομικών δεμάτων έως 20 κιλών και συστημένων επιστολών, για έξι ημέρες την εβδομάδα, β) η απευθείας ανάθεση είναι σύμφωνη με

τους κανόνες για την αντιστάθμιση της δημόσιας υπηρεσίας και την οδηγία 97/67/ΕΚ, η οποία επιτρέπει στο κράτος να ορίζει απευθείας τον πάροχο καθολικής υπηρεσίας χωρίς τη διενέργεια διαγωνισμού και γ) η αντιστάθμιση βασίζεται σε τεκμηριωμένη μεθοδολογία κόστους, η οποία διασφαλίζει ότι δεν θα υπερβαίνει το καθαρό κόστος της δημόσιας υπηρεσίας που έχει ανατεθεί στη La Poste.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό μέτρο.

ΥΓΟΣ σε ιταλικούς σιδηροδρόμους – SA.32179

Ιταλία – Trenitalia – FS Logistica – ΥΓΟΣ – Ανακοίνωση 2012 για τις ΥΓΟΣ – επίσημη διαδικασία έρευνας – σιδηροδρομικές μεταφορές – πλεονέκτημα – ανεπάρκεια της αγοράς

Το 2014, η Επιτροπή είχε κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας (SA.32179 και SA.32953) για τα ακόλουθα μέτρα: α) τη δωρεάν μεταβίβαση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων σιδηροδρομικής

υποδομής από τη διαχειρίστρια της υποδομής, Rete Ferroviaria Italiana στη σιδηροδρομική εταιρεία εμπορευματικών μεταφορών Trenitalia και στην εταιρεία logistics FS Logistica, την περίοδο

2007-2011, β) τις αντισταθμίσεις που κατέβαλε η Ιταλία στην Trenitalia για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών την περίοδο 2000-2014.

Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, η οποία διήρκεσε εννέα χρόνια, η Επιτροπή έκρινε ότι:

1. Οι μεταβιβάσεις των ως άνω περιουσιακών στοιχείων προς την Trenitalia και την FS Logistica δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, δεδομένου ότι διενεργήθηκαν υπό τις συνθήκες συνθήκες της αγοράς και, άρα δεν χορηγήθηκε πλεονέκτημα στις δύο εταιρείες.

2. Η αντιστάθμιση που χορήγησε η Ιταλία στην Trenitalia για την παροχή ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών, την περίοδο 2000-2014 επιμερίζεται ως ακο-

λούθως: α) ένα μέρος της δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι δεν ήταν ικανό να επηρεάσει το εμπόριο ή να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά, β) ένα μέρος της, ενώ δεν ήταν αρχικά κρατική ενίσχυση, κατέστη εκ των υστέρων ενίσχυση, λόγω της εξέλιξης της εσωτερικής αγοράς, αλλά, δεδομένου ότι ίσχυσε μόνο μέχρι το τέλος του 2003, δεν υπήρξε ανάγκη αξιολόγησης της συμβατότητάς της, και γ) ένα μέρος συνιστά συμβατή κρατική ενίσχυση, διότι είναι κατάλληλη, αναγκαία και αναλογική για την κάλυψη του κόστους παροχής δημόσιων υπηρεσιών και δεν έχει αδικαιολόγητες αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στο ενδοεθνικό εμπόριο.

3. Είναι μη συμβατές κρατικές ενισχύσεις τα ακόλουθα μέτρα: α) η αντιστάθμιση που χορηγήθηκε

στην Trenitalia για διεθνείς υπηρεσίες σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών μέσω του λιμένα της Τεργέστης την περίοδο 2003-2008, διότι η φύση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν ήταν «επαρκώς καθορισμένη» από την Ιταλία, και β) η αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στην Trenitalia για την παροχή εθνικών υπηρεσιών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών σε ορισμένες συνδέσεις μεταξύ Βόρειας και Νότιας Ιταλίας την περίοδο 2012-2014, διότι δεν προέκυψε ανεπάρκεια της αγοράς για τις εν λόγω συνδέσεις πριν την ανάθεση δημόσιας υπηρεσίας στην Trenitalia.

Για την τελευταία κατηγορία, των μη συμβατών κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή διέταξε την Ιταλία να τις ανακτήσει, πλέον τόκων.

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

C-451/21 P, Louξεμβούργο/ Επιτροπή, 05.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως - Λουξεμβούργο - άρθρο 107 (1) ΣΛΕΕ - tax rulings - ανάκτηση - πλεονέκτημα - πλαίσιο αναφοράς - κανονική φορολόγηση - εθνικό δίκαιο - άμεση φορολογία - ερμηνεία εθνικών αρχών - γραμματική διατύπωση - νομολογία - διοικητική πρακτική - όμιλος Engie

Νομικό Ζήτημα

Κατά την αξιολόγηση φορολογικών μέτρων, η Επιτροπή οφείλει, κατά τον καθορισμό του πλαισίου αναφοράς, να δέχεται κατ' αρχήν την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων του εθνικού δικαίου στην οποία προβαίνει το κράτος μέλος, υπό τον όρο ότι η ερμηνεία αυτή συμβιβάζεται με τη γραμματική διατύπωση των εν λόγω διατάξεων. Μπορεί να αποκλίνει από την ερμηνεία αυτή, μόνον αν αποδείξει ότι στη νομολογία ή στη διοικητική πρακτική του κράτους μέλους υπερισχύει άλλη ερμηνεία.

C-421/22, Dobeles Autobusu Parks κ.ά., 21.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Προδικαστική παραπομπή - Λετονία - μεταφορές - δημόσιες επιβατικές μεταφορές - Κανονισμός 1370/2007 - σύμβαση παροχής δημόσιων υπηρεσιών - διαγωνισμός - συγγραφή υποχρεώσεων - αποζημίωση - τιμαριθμική αναπροσαρμογή - καταμερισμός του κινδύνου

Νομικό Ζήτημα

Στο πλαίσιο δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών που συνήφθη κατόπιν δημόσιου διαγωνισμού, ο Κανονισμός 1370/2007 δεν υποχρεώνει τις εθνικές αρχές να αποζημιώσουν πλήρως τον πάροχο, καλύπτοντας μέσω περιοδικής τιμαριθμικής αναπροσαρμογής κάθε αύξηση του κόστους διαχείρισης και εκμετάλλευσης της υπηρεσίας που δεν εξαρτάται από τον ίδιο, καθώς μία κατάλληλη αποζημίωση ενσωματώνεται στην προσφορά που έχει ο ίδιος υποβάλει κατά

τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό.

C-700/22, RegioJet και Student Agency, 07.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Προδικαστική παραπομπή - Κανονισμός 2015/1589 - υφιστάμενη ενίσχυση - νέα ενίσχυση - άρθρο 108 (3) ΣΛΕΕ - παράνομη ενίσχυση - μη συμβατή ενίσχυση - παραγραφή - παρέλευση προθεσμίας - εθνικός δικαστής - ανάκτηση

Νομικό Ζήτημα

Τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν τους εθνικούς κανόνες παραγραφής και, συνεπώς, μπορούν να διατάξουν την επιστροφή παράνομης κρατικής ενίσχυσης, μολονότι η προθεσμία παραγραφής του άρθρου 17 (1) του Κανονισμού 2015/1589 έχει εκπνεύσει ως προς την ενίσχυση αυτή, με αποτέλεσμα να θεωρείται «υφιστάμενη».

P, Επιτροπή/Λουξεμβούργο & Amazon, 14.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως - Λουξεμβούργο - άρθρο 107 (1) ΣΛΕΕ - tax rulings - πλεονέκτημα - επιλεκτικότητα - πλαίσιο αναφοράς - κανονική φορολόγηση - εθνικό δίκαιο - αρχή του πλήρους ανταγωνισμού - κατευθυντήριες γραμμές ΟΟΣΑ

Νομικό Ζήτημα

Κατά την εξέταση της ύπαρξης επιλεκτικού φορολογικού πλεονεκτήματος και προκειμένου να καθοριστεί η φορολογική επιβάρυνση που πρέπει κανονικά να φέρει μια επιχείρηση, δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη παράμετροι και κανόνες που βρίσκονται εκτός του επίμαχου εθνικού φορολογικού συστήματος, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, παρά μόνον αν το εν λόγω σύστημα παραπέμπει ρητώς στις εν λόγω παραμέτρους και στους εν λόγω κανόνες.

C-693/21 P, EDP España και Naturgy Energy Group/Επιτροπή, 14.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως - Ισπανία - περιβαλλοντικό κίνητρο - σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής - καύση άνθρακα - κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας - αιτιολογία - EDP España - Naturgy Energy Group

Νομικό Ζήτημα

Μολονότι η ανάλυση της Επιτροπής, κατά την απόφασή της να κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας για ορισμένο μέτρο, αποτελεί μία πρώτη «προσωρινή εκτίμηση» για το εξεταζόμενο μέτρο, εντούτοις η Επιτροπή οφείλει να εκθέτει σαφώς και χωρίς περιθώριο αμφιβολίας τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι το μέτρο ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση.

C-758/21 P, Ryanair και Airport Marketing Services Ltd/Επιτροπή, 23.11.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως - Αυστρία - αερολιμένας του Klagenfurt - Ryanair - Airport Marketing Services Ltd - αρχή ιδιώτη επιχειρηματία - ανάκτηση - παραγραφή - αιτιολογία - κρίσιμα αποδεικτικά στοιχεία

Νομικό Ζήτημα

Για να διαπιστωθεί η πλήρωση της αρχής του ιδιώτη επιχειρηματία, λαμβάνονται υπόψη μόνον τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα και οι εξελίξεις που ήταν δυνατόν να προβλεφθούν κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης για τη χορήγηση του μέτρου.

C-210/21 P, Ryanair/Επιτροπή (Γαλλία), 15.11.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως - άρθρο 107 (2) (β) ΣΛΕΕ - Γαλλία - Ryanair - αερομεταφορές - καθεστώς - αεροπορικοί φόροι και τέλη - αναστολή καταβολής - πανδημία του κορωνοϊού - Προσωρινό Πλαίσιο 2020 λόγω κορωνοϊού - έκτακτο γεγονός - αρχή αναλογικότητας - αρχή απαγόρευσης διακρίσεων - ιθαγένεια - ελευθερία παροχής υπηρεσιών - επιλεκτικότητα - άρθρο 18 ΣΛΕΕ

Νομικό Ζήτημα

Οι διατάξεις της ΣΛΕΕ για τις συμβατές ενισχύσεις πρέπει να θεωρηθούν «ειδικές διατάξεις» που επιτρέπουν, κατ' εξαίρεση, διακρίσεις λόγω ιθαγένειας. Τα περιοριστικά αποτελέσματα μέτρου ενίσχυσης στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών δεν συνιστούν άνευ ετέρου περιορισμό απαγορευμένο από τη ΣΛΕΕ, διότι μπορεί να πρόκειται για αποτέλεσμα συμφυές με την ίδια τη φύση της κρατικής ενίσχυσης, όπως είναι ο επιλεκτικός χαρακτήρας της.

T-166/21, Autorità di sistema portuale del Mar Ligure occidentale κ.ά./Επιτροπή, 20.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Προσφυγή ακυρώσεως - Ιταλία - Οργανισμοί Λιμένων - Φοροαπαλλαγές - Φόρος Εισοδήματος Εταιρειών - υφιστάμενη ενίσχυση - άρθρο 107 (1) ΣΛΕΕ - Επιχείρηση - Οικονομική δραστηριότητα - Πλεονέκτημα - Επιλεκτικότητα - Στρέβλωση του ανταγωνισμού - Επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών - Ίση μεταχείριση

Νομικό Ζήτημα

Η αρμοδιότητα χορήγησης αδειών από δημόσιο οργανισμό σε επιχειρήσεις, κατ' εφαρμογήν του νόμου, δεν αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Κρίσιμα στοιχεία για να καθοριστεί εάν χρηματικό ποσό που εισπράττει δημόσιος οργανισμός από επιχειρήσεις συνιστά καταβολή αμοιβής ή φόρου είναι: το όργανο που επιβάλλει την πληρωμή του εν λόγω ποσού (το κράτος ή ο οργανισμός), η διακριτική ευχέρεια που διαθέτει ο οργανισμός ως προς τη μέθοδο επιβολής του ποσού και τον καθορισμό του ύψους του και το επίπεδο ελέγχου που ασκεί το κράτος.

T-216/21, Ryanair & Malta Air/Επιτροπή (Air France), 20.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Προσφυγή ακυρώσεως - Γαλλία - Air France - πανδημία του κορωνοϊού - δικαιούχος της ενίσχυσης - όμιλος εταιρειών - διακριτές νομικές οντότητες - οικονομική ενότητα

Νομικό Ζήτημα

Κρίσιμα στοιχεία για να διαπιστωθεί ότι διακριτές νομικές οντότητες συνιστούν μία και μόνη οικονομική ενότητα μπορούν, μεταξύ άλλων, να είναι οι κεφαλαιουχικοί, οργανικοί, λειτουργικοί και οικονο-

μικοί δεσμοί των εμπλεκόμενων εταιρειών και των θυγατρικών τους, οι συμβάσεις βάσει των οποίων χορηγήθηκε το επίμαχο μέτρο, το είδος του μέτρου και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται.

T-415/21, Banca Popolare di Bari/Επιτροπή, 20.12.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Εξωσυμβατική ευθύνη - αγωγή αποζημίωσης - Ιταλία - Banca Tercas - Banca Popolare di Bari - διαρκής ζημία - απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες - κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου - αιτιώδης συνάφεια

Νομικό Ζήτημα

Το άρθρο 107 (1) ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 108 ΣΛΕΕ, αποτελεί κανόνα που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες. Η πλάνη εκτιμήσεως της Επιτροπής, που κείται εντός των ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, για την αξιολόγηση ιδιαίτερας περίπλοκου νομικού και πραγματικού πλαισίου δεν αποτελεί αφ' εαυτής «κατάφωρη παράβαση» ενωσιακού κανόνα δικαίου.

T-167/21, European Gaming and Betting Association/Επιτροπή, 15.11.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Προσφυγή ακυρώσεως - Ολλανδία - τυχερά παίγνια - παράταση αδειών - επίσημη διαδικασία έρευνας - σοβαρές δυσχέρειες - πλεονέκτημα - κοινωφελείς οργανισμοί

Νομικό Ζήτημα

Η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει όχι μόνον το άμεσο, αλλά και τυχόν έμμεσο πλεονέκτημα που προκύπτει από τη διοχέτευση μέρους των εσόδων των επιχειρήσεων τυχερών παιγνίων προς κοινωφελείς οργανισμούς.

Η Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ) λειτουργεί από την 01.01.2002 στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί γνωμοδοτική δομή, που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο Υπουργείο Οικονομικών αλλά και σε όλους τους δημόσιους φορείς νομική υποστήριξη, προκειμένου οι κρατι-

κές ενισχύσεις που αυτοί χορηγούν να είναι νόμιμες και σύμφωνες με το ενωσιακό δίκαιο. Ως εξειδικευμένη συμβουλευτική δομή συμβάλλει στην τήρηση εκ μέρους της Ελλάδας των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό σύστημα ελέγχου, με απώτερο στόχο να αποτρέπεται ο κίνδυνος επιστροφής των παράνομων ενισχύσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

ΕΕΕυρΔ

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ **3/2023**
Τόμος 43
Ιούλιος - Σεπτέμβριος

Άρθρα
N. K. Κλαμαρής
Χαρακτηριστικά Ορόσημα της σταδιακής εξελικτικής πορείας της Διασυνориικής/Διεθνούς Αναγκαστικής Εκτέλεσης από το Εθνικό/Αυτόνομο Δικονομικό Δίκαιο και τις Διμερείς και Πολυμερείς Συμβάσεις Δικαστικής Αρωγής στη Σύμβαση των Βρυξελλών και στους Ενωσιακού Δικονομικού Κανονισμούς [Σύντομες Επισημώσεις ως προς τους στόχους, τις τεχνολογικές/αξιολογικές σταθμίσεις των Εθνικών Νομοθεσιών, στο αυτόνομο ή στο διεθνές/διακρατική φύσεως συμβατικό νομοθετικό πεδίο, και της Ενωσιακής Νομοθεσίας]

A.-M. Κώνστα, M. Σαπαρδάνη
Η ισοτιμία των φύλων στην εργασία και η προώθηση της συμφιλίωσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ – ΓεΔΕΕ (Ιούνιος – Αύγουστος 2023)
- ΕΔΔΑ (Μάιος – Ιούλιος 2023)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Ανάκληση και άρνηση χορήγησης του καθεστώτος του πρόσφυγα λόγω αμετάκλητης καταδίκης για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος
- Μεταβίβαση διεθνούς δικαιοδοσίας σε διαφορές γονικής μέριμνας στο πλαίσιο του Κανονισμού 2201/2003 σε περίπτωση παράνομης μετακίνησης παιδιού
- Αρμοδιότητα εθνικής αρχής ανταγωνισμού να αποφανθεί επί της συμβατότητας γενικών όρων χρήσης κοινωνικού δικτύου με τον ΓΚΠΔ
- Παραβίαση του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής υπηκόου τρίτης χώρας - απέλαση και απαγόρευση επανεισόδου στη χώρα
- Απαλλαγή των μαθητών από το μάθημα των θρησκευτικών

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημόσιων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ)

Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486947, Fax: 2310 476105
e-mail: moke@cieel.gr
<http://moke.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης